Ferdinand Gustafsson

Källstugan, Länna.

Ferdinand Gustafsson är lantbrukare och bebor och brukar ett ställe, kallat Källstugan, i Länna socken. Han är född 4/4 1886 och lärde sig själv spela fiol medan han ännu gick i skolan. I släkten funnos inga spelmän - fadern var dock musikalisk och sjöng mycket - men Gustafsson kom snart i förbindelse med traktens spelmän av vilka han torde ha rönt inflytande och vars melodier han lärt sig. Bland de förnämsta av dessa nämner han Karl Jonsson i Rocklänna och Gustaf Eriksson i Brostugan, den senare elev av klockaren och skolläraren Ahlström i Dunker; en skicklig fiolspelman. Gustaf Eriksson var själv 'utlärd klockare' och spelade både orgel och fiol, enligt Gustafsson. Hans noter skall ha bränts upp av änkan.

30/ Vals

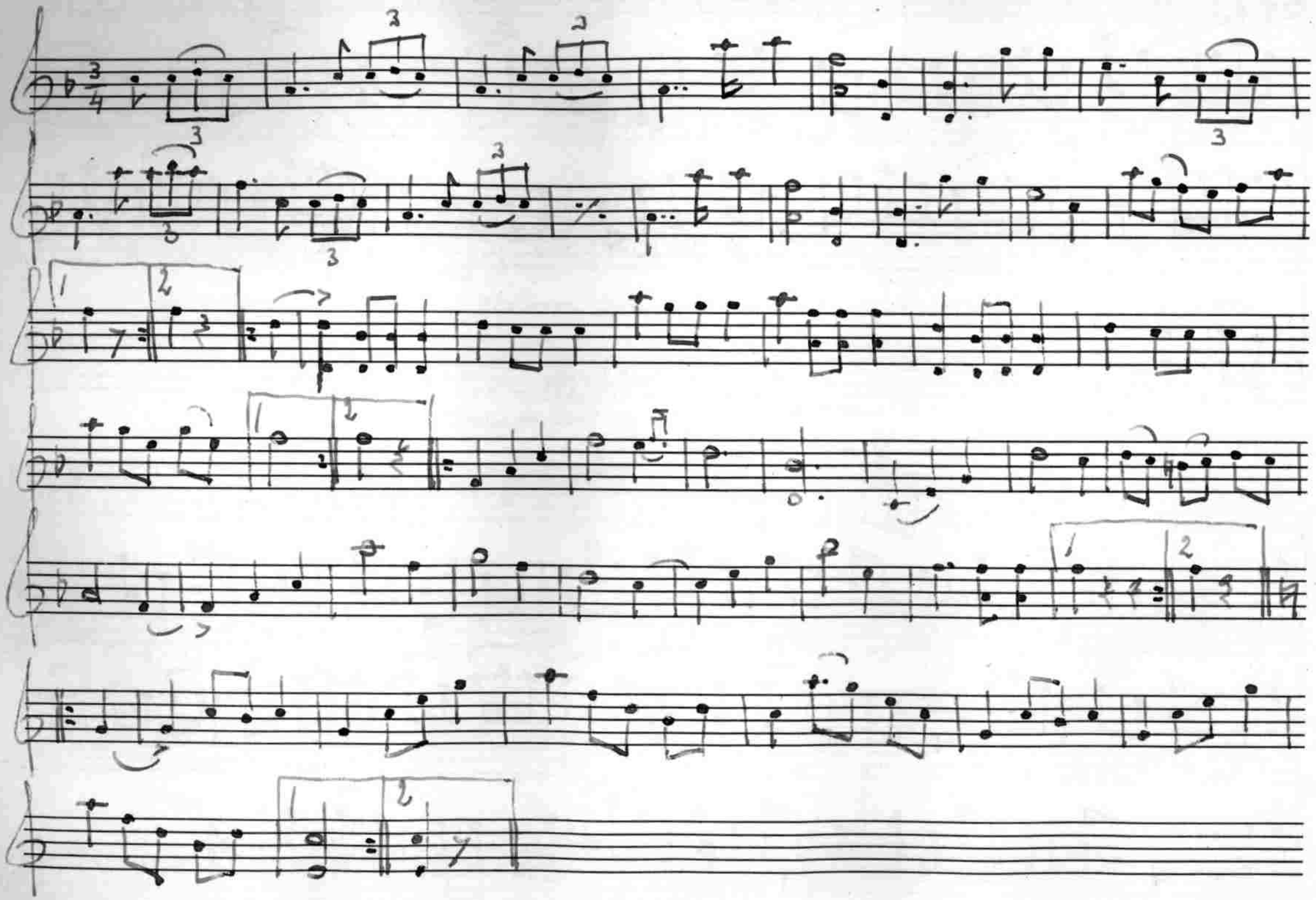

Efter en vagnmakare Pettersson i Strängnäs.

302 Polska

efter Gustaf Eriksson

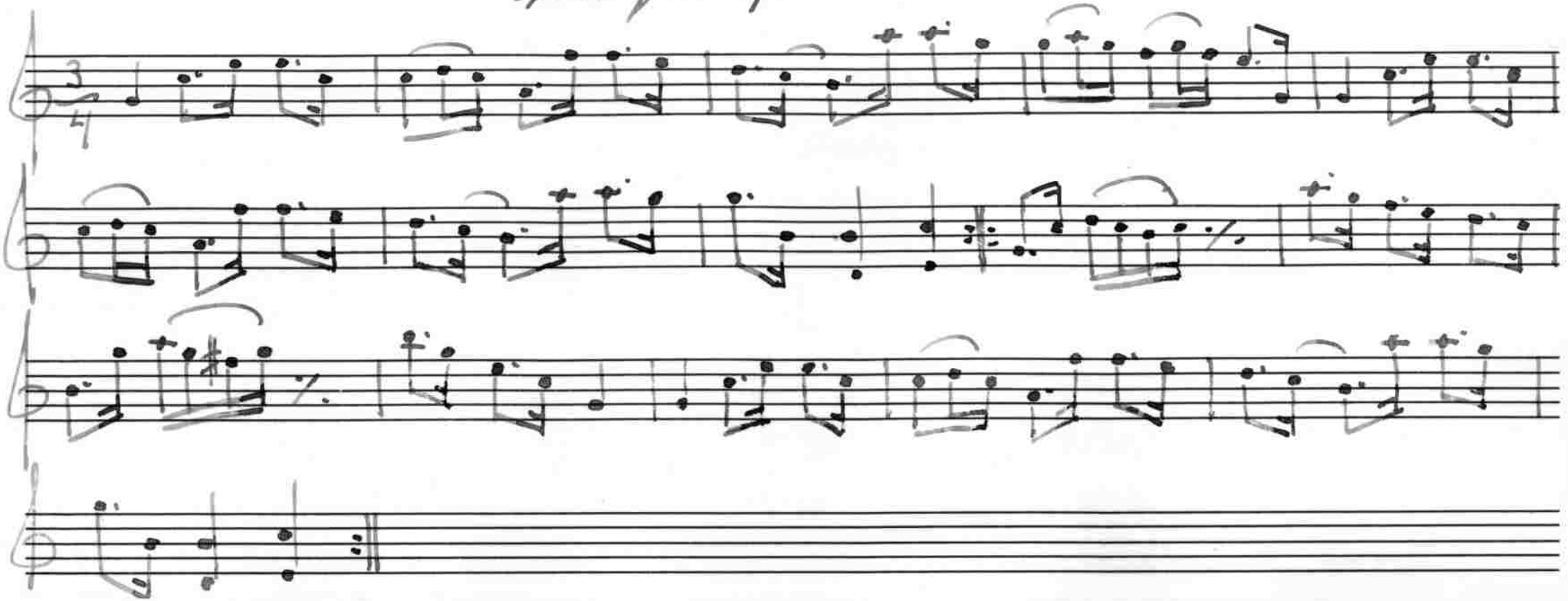

Låten uppgavs vara en fyr- eller slängpolska. Genom sina punkterade taktdelar och det raska tempo vari den utfördes närmar den sig åttondelstypen och har tydligen använts även till vanlig hambopolska.

303 Polska

after Gustaf Eriksson

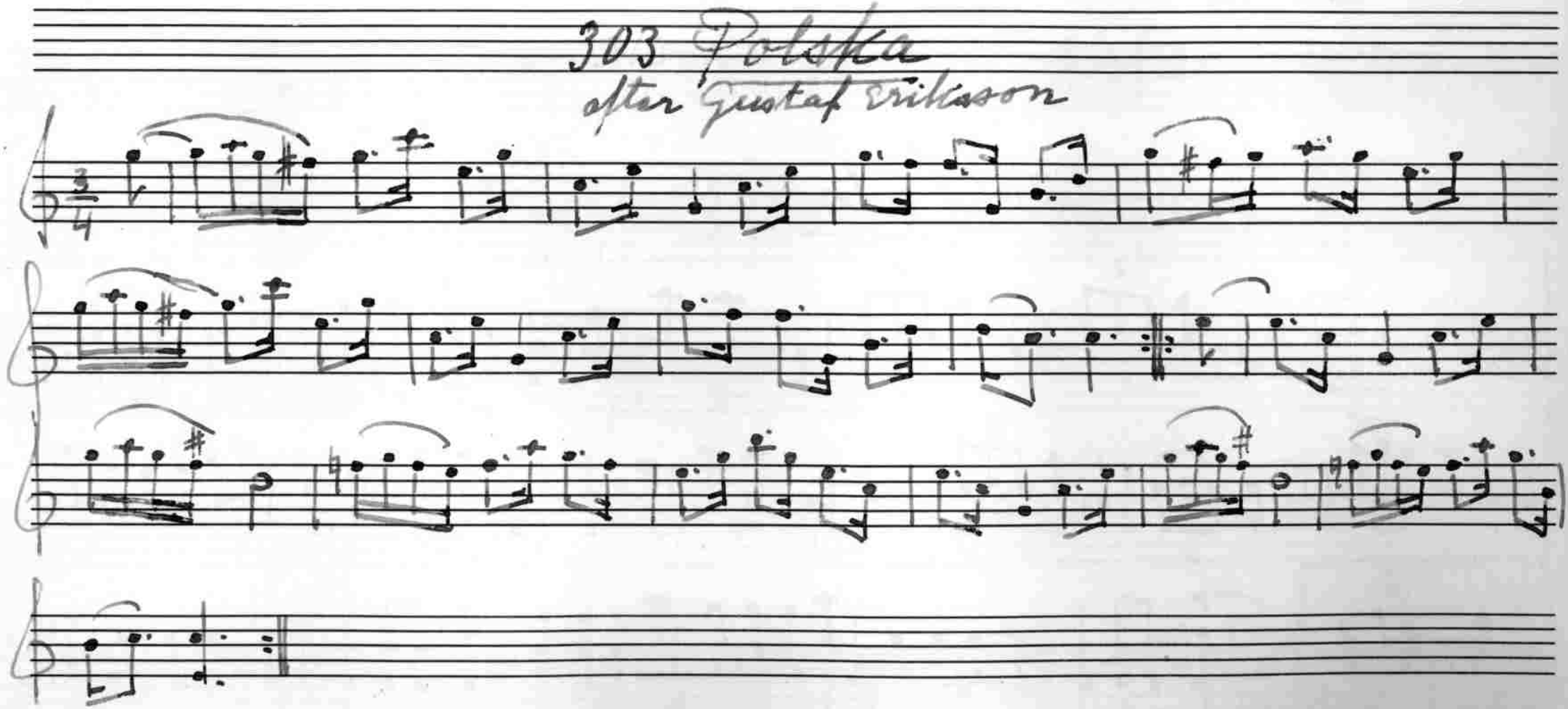

304 Polska

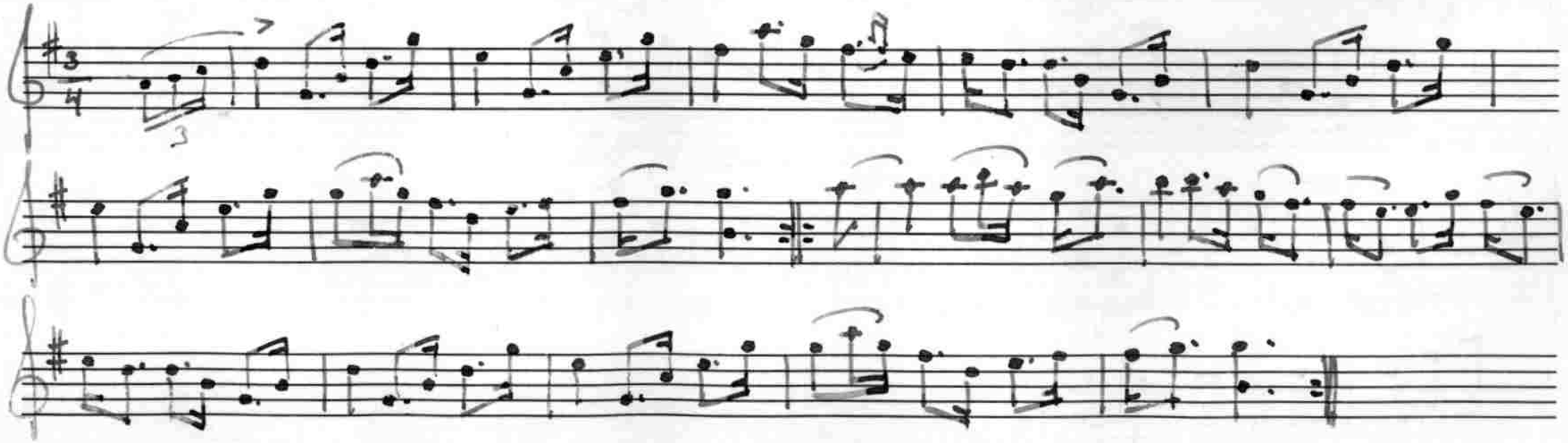

Låten kallades för'Källstugans polska'.

Jfr Leffler: Bidr. t. Söderm. äld. kulturhist. XI n:r 86.

Jfr Svenska Låtar, Närke n:r 368.

305 Polska

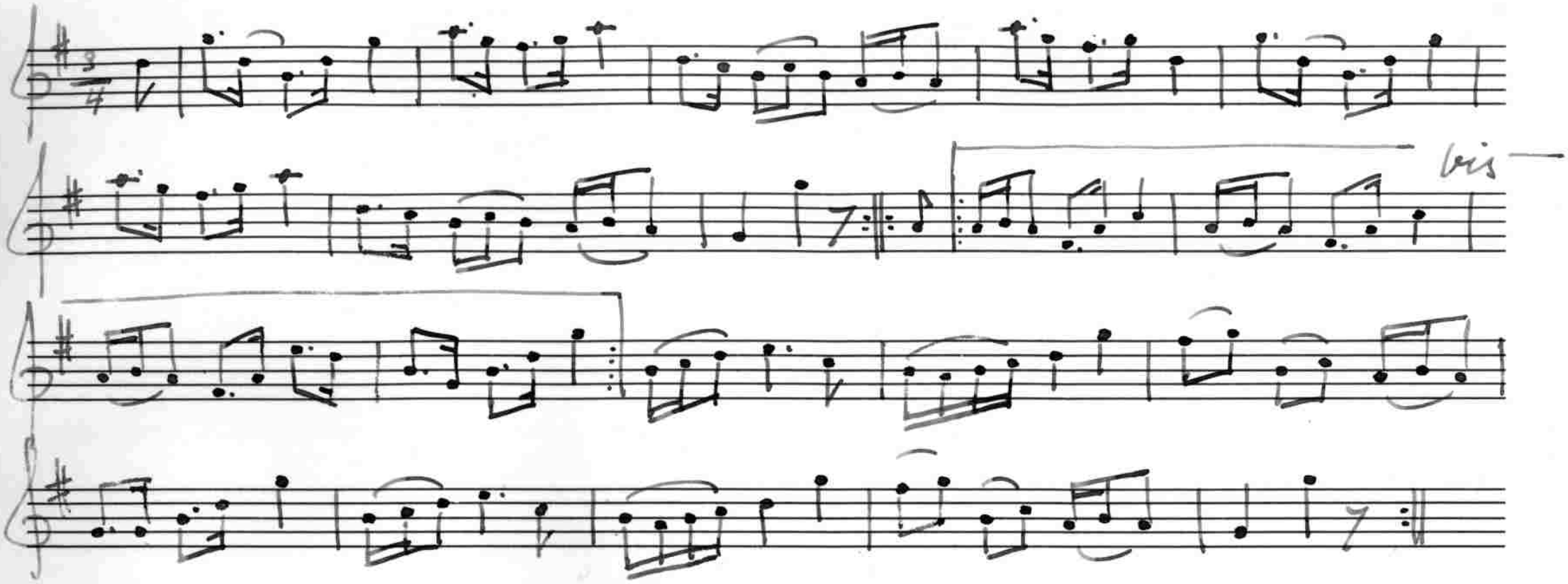

306 Polska

från Lämna

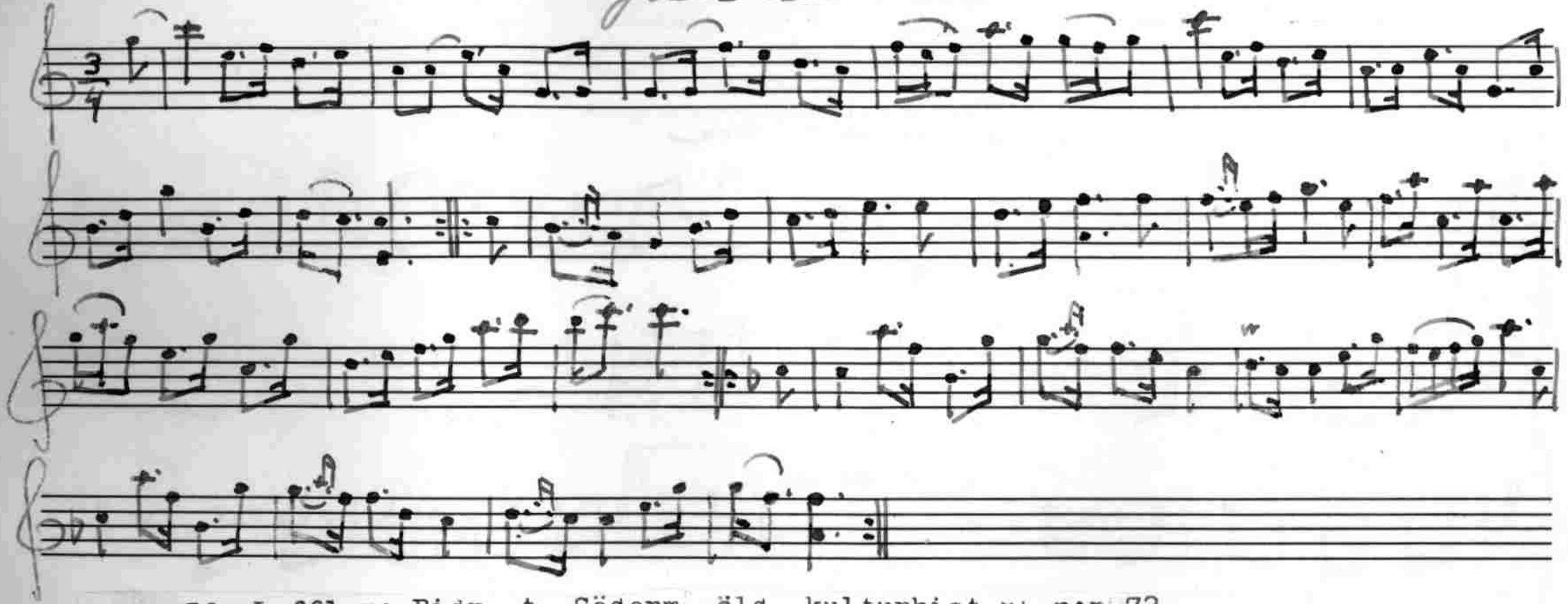

Jfr Leffler: Bidr. t. Söderm. äld. kulturhist.x| n:r 72.

307 Marsch

komp. av Gustafsson

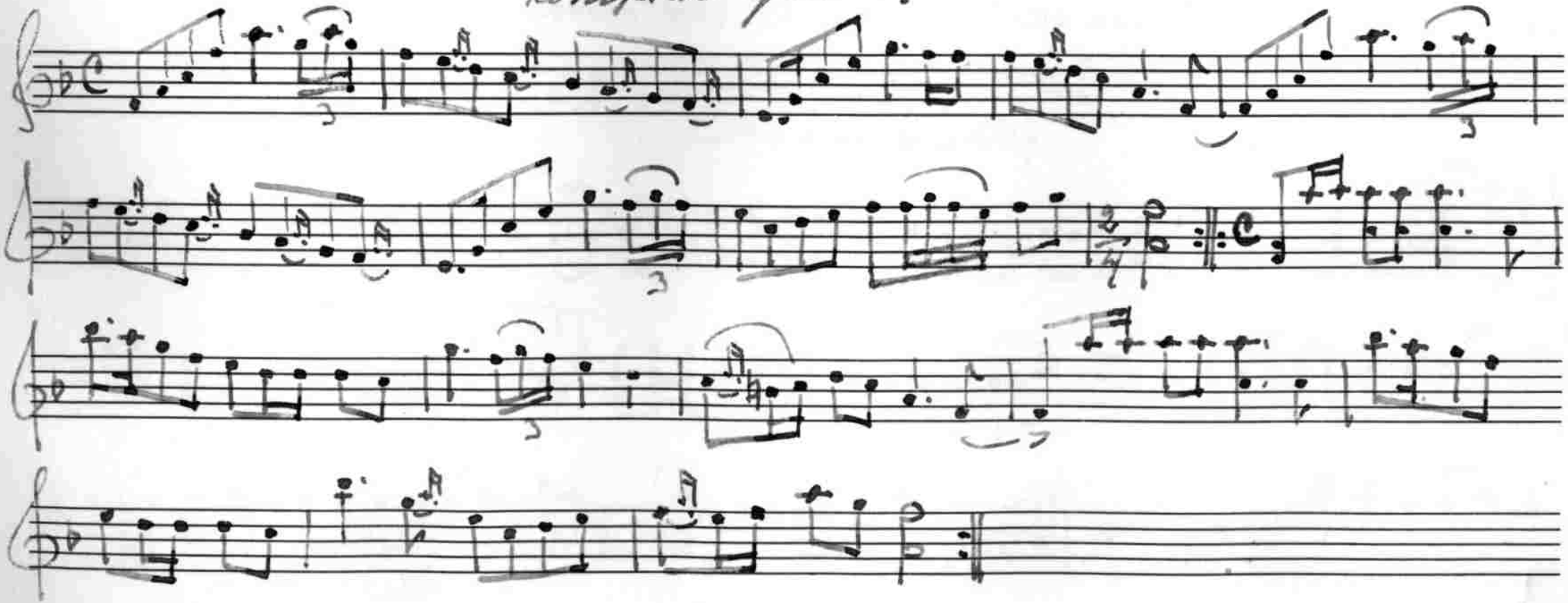

Sven Viktor Edvin Andersson

Täbylund, Åker.

Sven Viktor Edvin Andersson i Täbylund, Åkers socken, är född I888 i Södertälje. Vid sju års ålder började han spela dragspel, men övergick till fiolen då han var fjorton år. Någon undervisning i fiolspelet har han ej åtnjutit utan har själv bibringat sig de kunskaper han besitter. Både fadern och modern voro musikaliska och hade goda sångröster. År I904 flyttade Andersson till Åker där han är anställd som svarvare vid Åkers styckebruk.

Andersson har spelat mycket på bröllop och danser i kringliggande socknar, först tillsammans med den förut omnämnde Gustaf Eriksson, gemenligen kallad 'Brostugen', samt med Valfrid Eriksson från Åkers styckebruk, sedan tillsammans med en yngre broder, Karl Andersson, född I895. Den senare är notkunnig och har som esskornettist varit medlem av en orkester, men spelar även fiol.

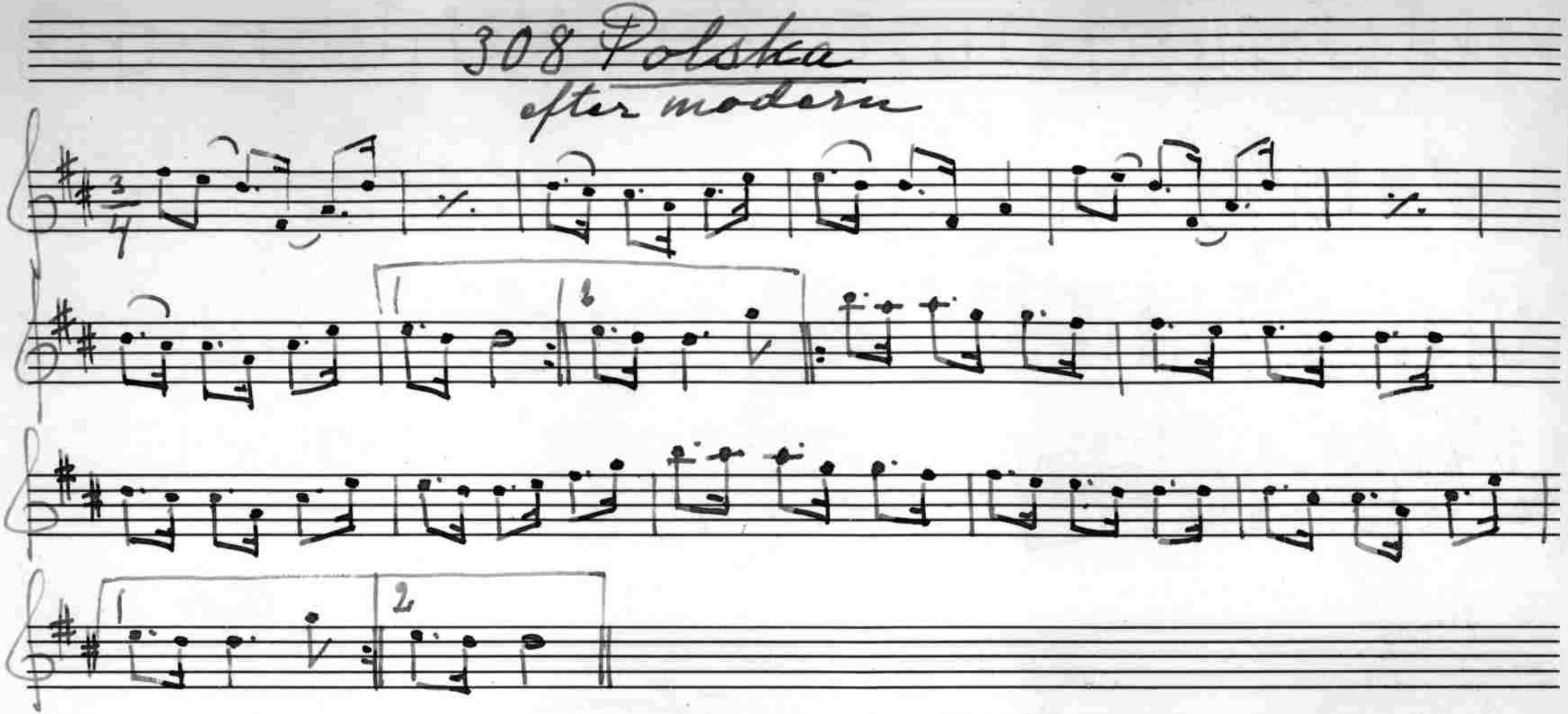
308 Polska
efter modern
1
2
1
2

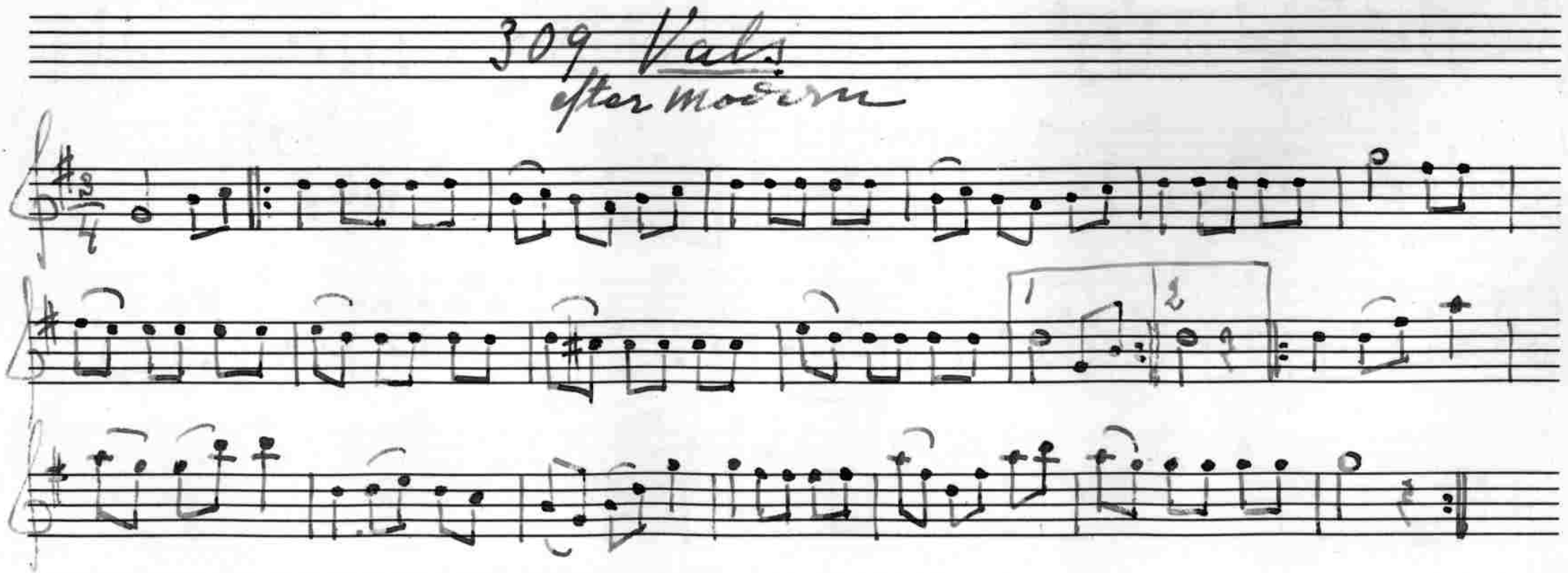

Denna och föregående melodi uppgavs vara från Dillnäs.

310 Vals

efter Oskar Rundgren

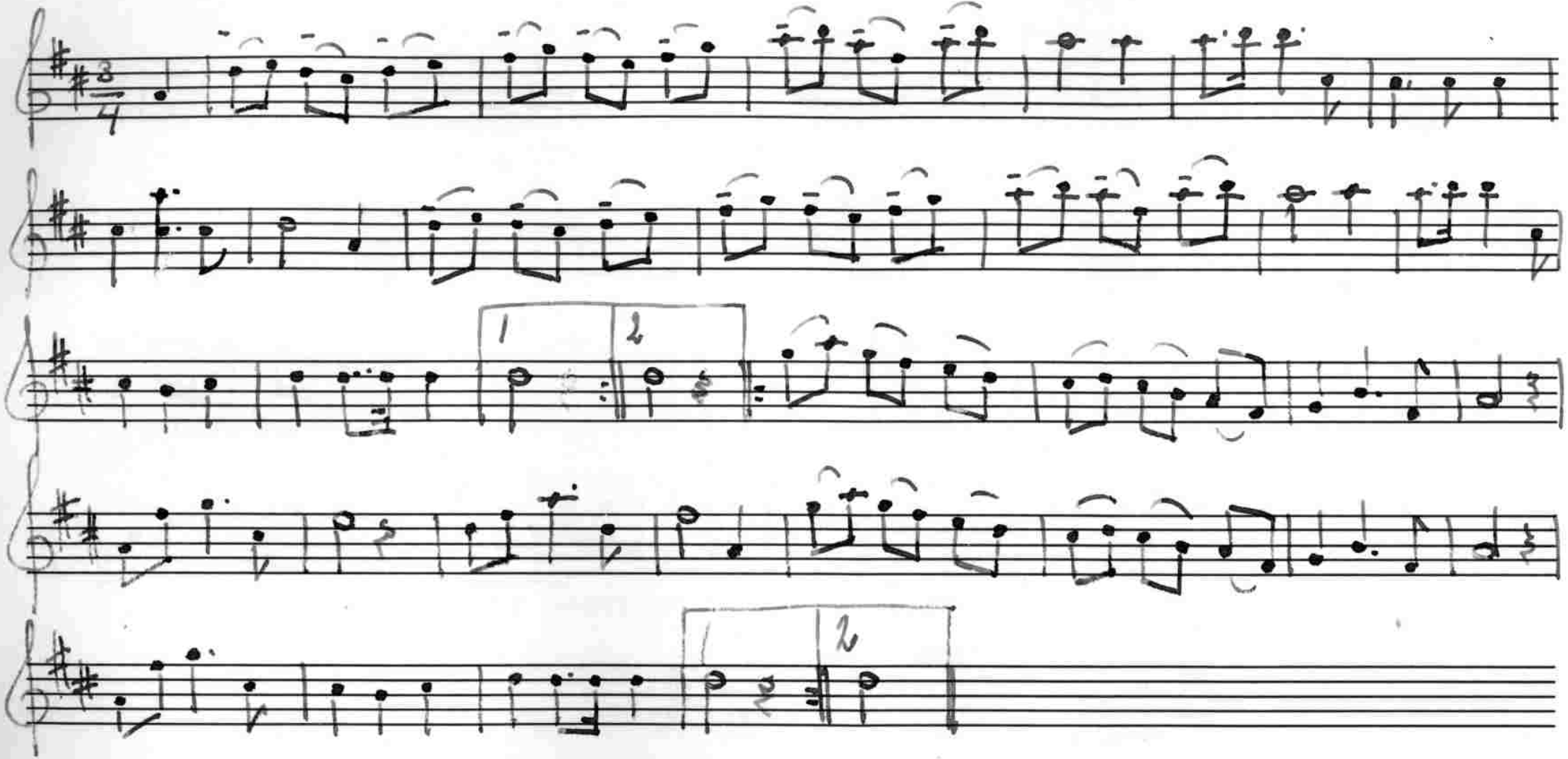

311 Vals

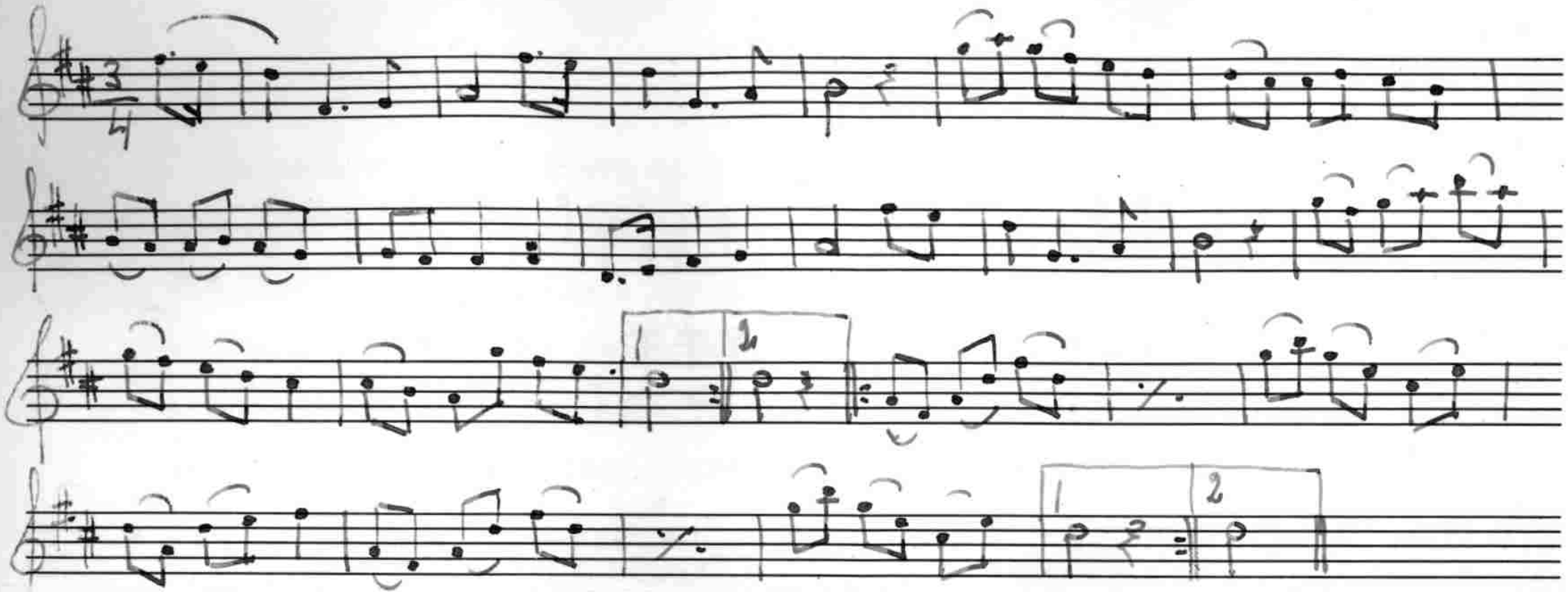

En person vid namn Larsson hade sjungit valsen för Andersson. Larsson spelade ej.

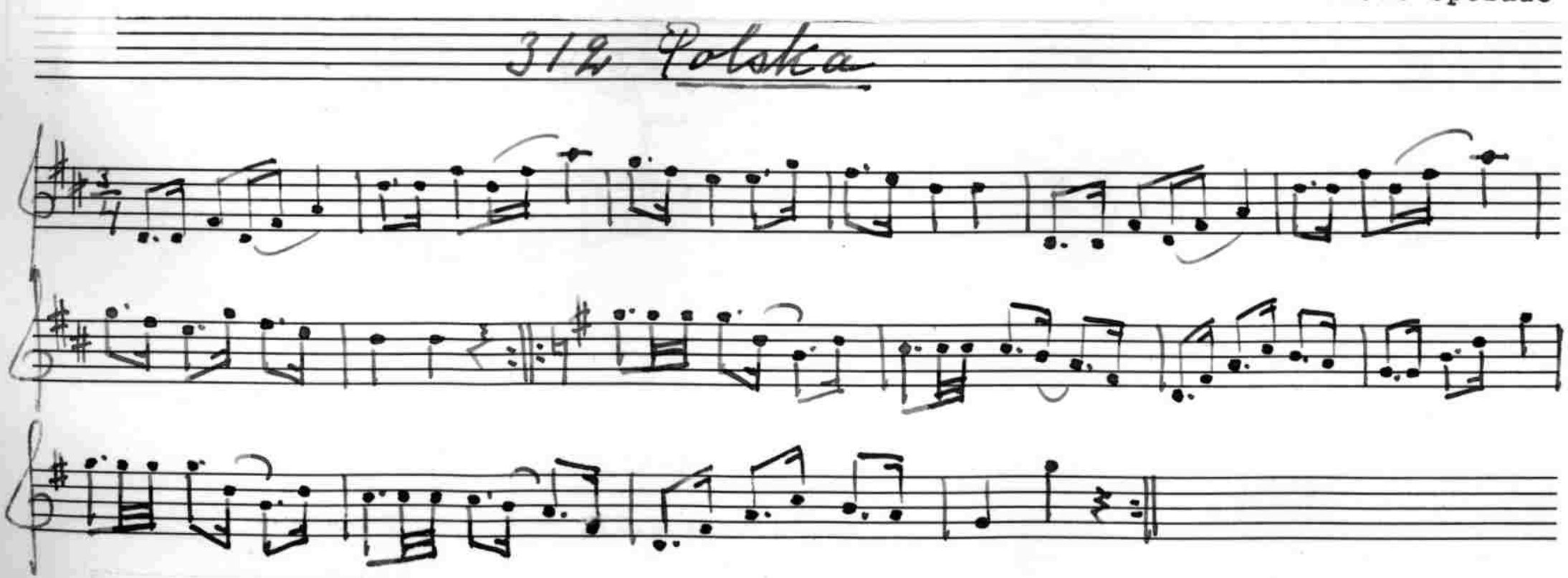

Polskan komponerades av Andersson år 1936.

313 Marsch

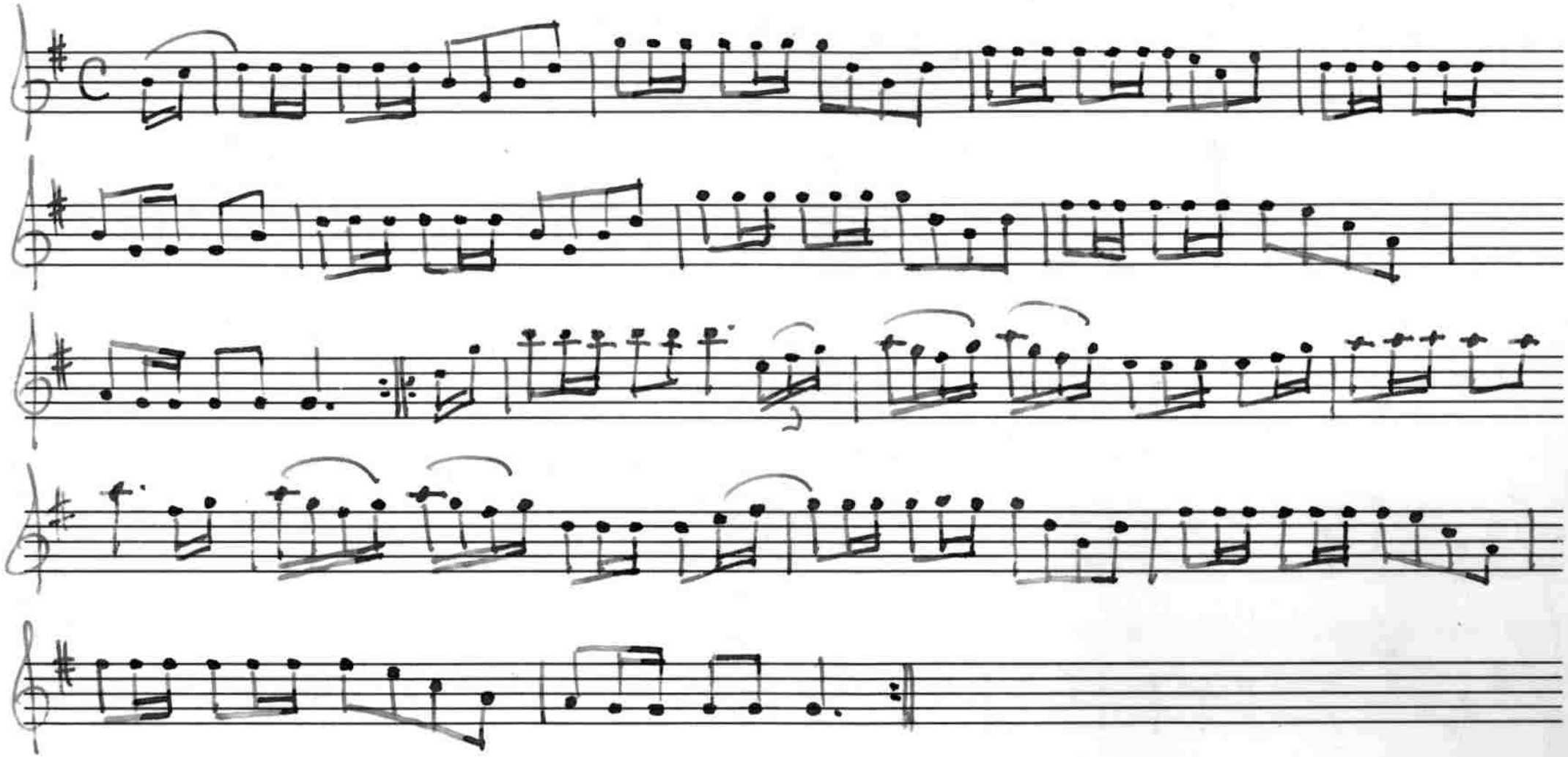

Marschen uppgavs vara från Länna, där den gick under benämningen 'Långdansen'.

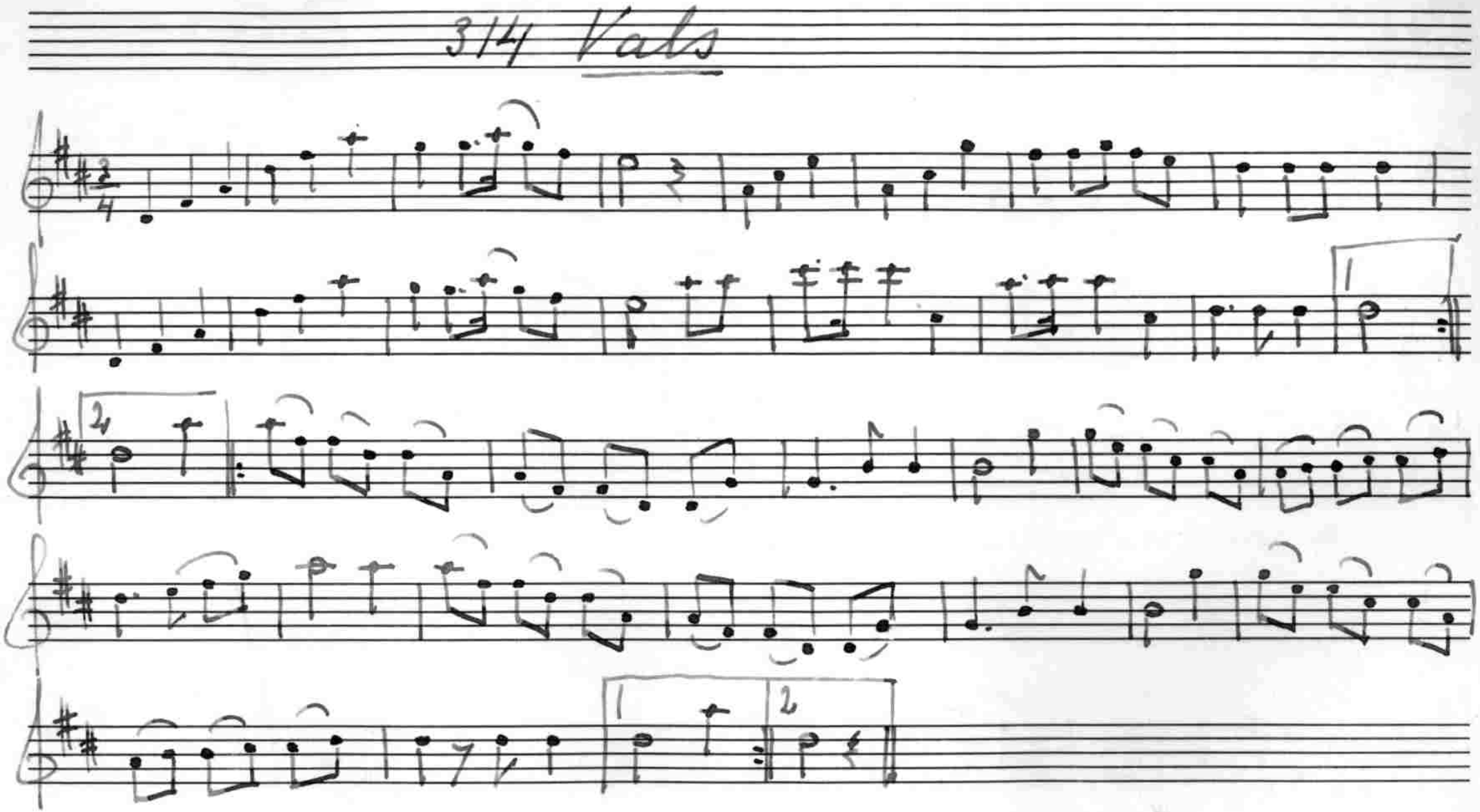

Valsen var från Länna, efter en spelman Mälqvist, maskinist vid Granboda mejeri.

315 Vals

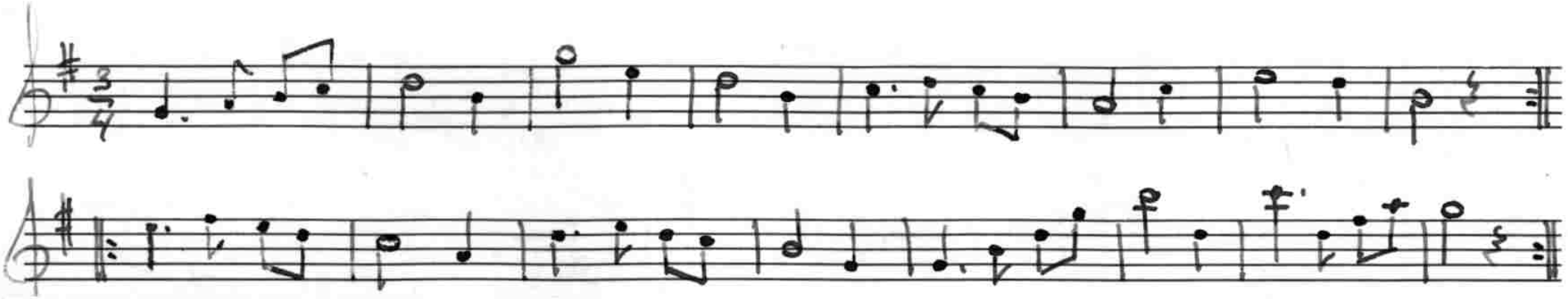

Valsen kallades 'Tiggarflickan' och sjöngs av en gammal soldat vid namn Verner från Åker. Till melodien sjöngs följande text:

" Usch, det är så kallt, så kallt, jag fryser,
Knappast mina kläder skyler mig.
Det är blott av frost och köld jag ryser,
ingen är det här som vill förbarma sig.
Glad jag skulle bliva
om ni ville giva
stackars tiggarflickan endast en bit bröd".

Johan Albert Ahlgren

Kobergsgården, Taxinge.

Snickaren Johan Albert Ahlgren i Taxinge är född I6/6 I870 på Härnö, Kärnbo socken. Han var aderton år då han började spela fiol och lärde då av en spelman vid namn August Engström i Kärnbo, vilken var jämnårig med Ahlgren och den ende spelmannen i socknen.I yngre dagar var Ahlgren mycket anlitad på gillen och danstillställningar och hans repertoarskall, enligt egen utsago, ha varit ganska omfattande, isynnerhet beträffande polskor.

316 Polska

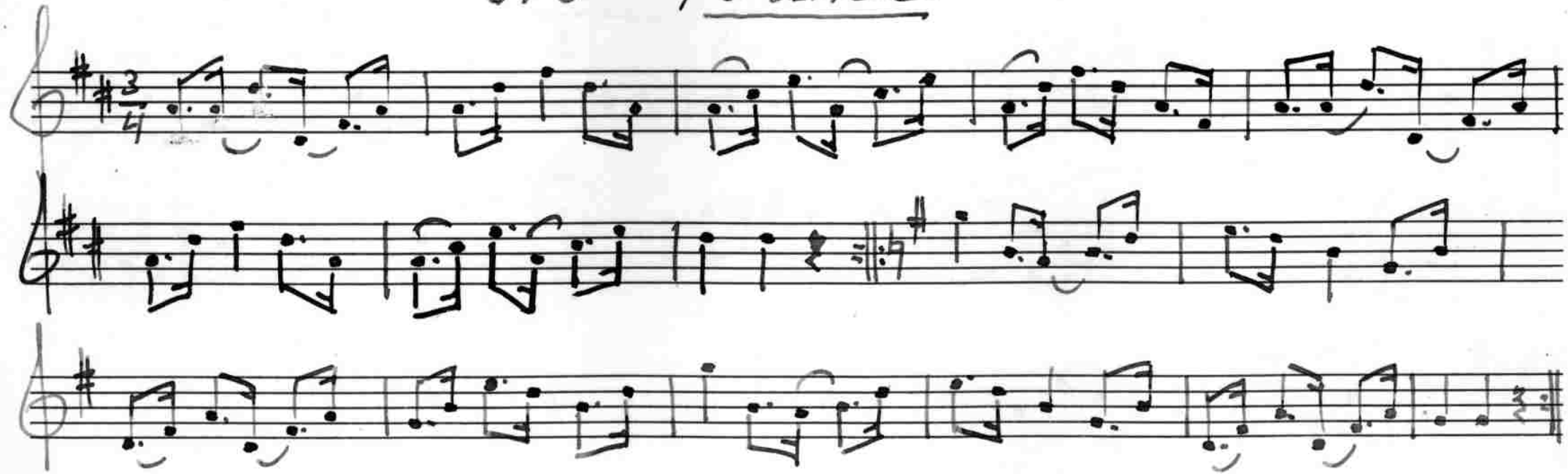

Ahlgren kallade låten för 'Annas polska'.

317 Polska

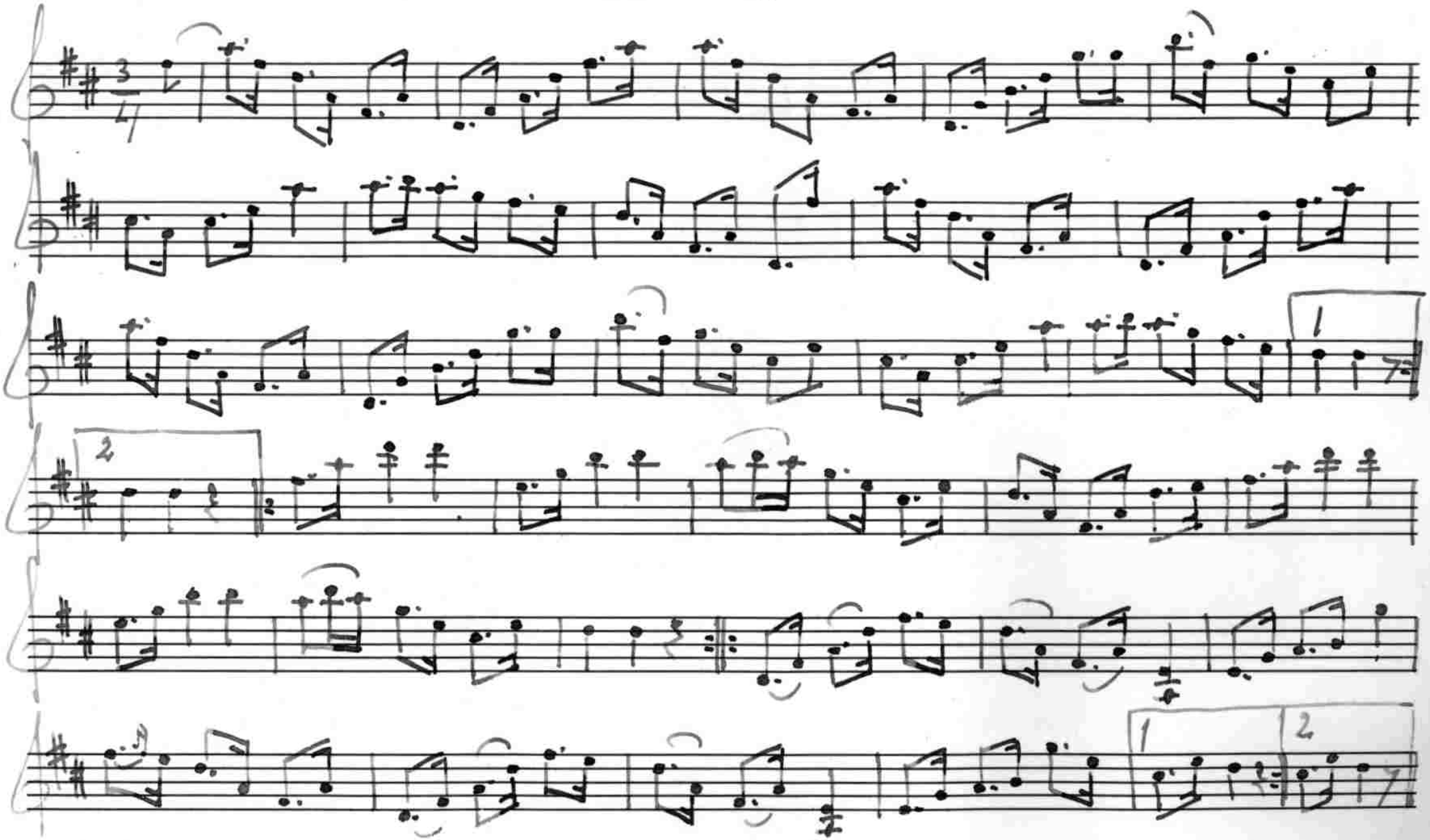

Låten kallades 'Holmas polska' efter en fru Holm som tyckte mycket om den.

3/8 Vals

efter Aug. Engström

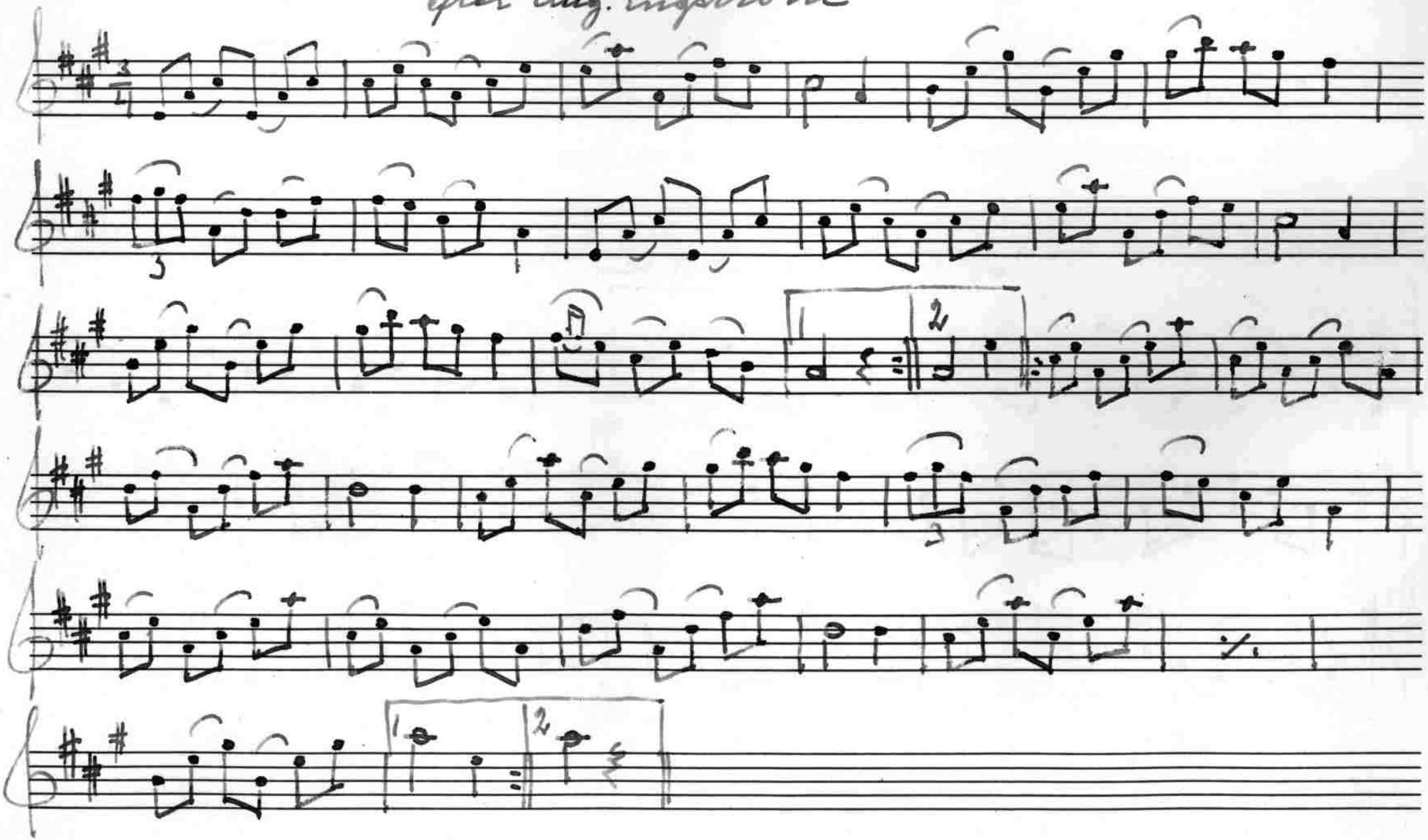

319 Polska

after Modern

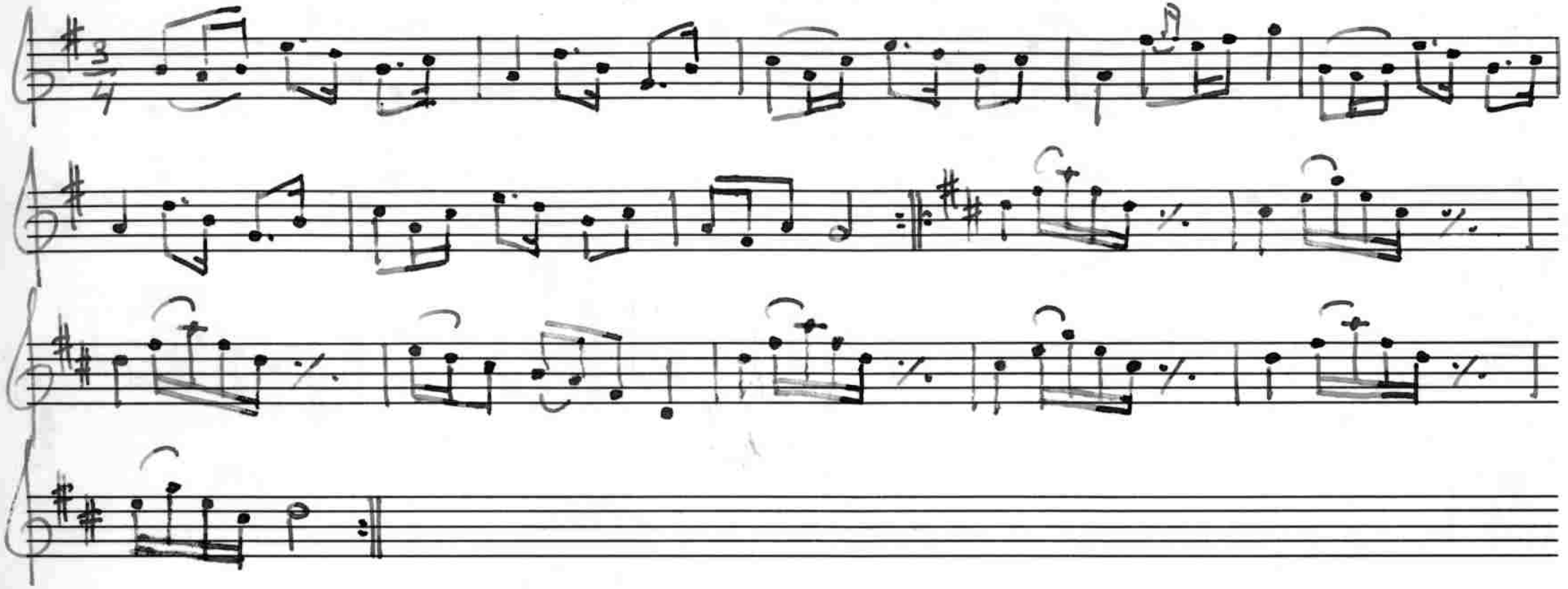

320 Polska

efter Aug. Engström

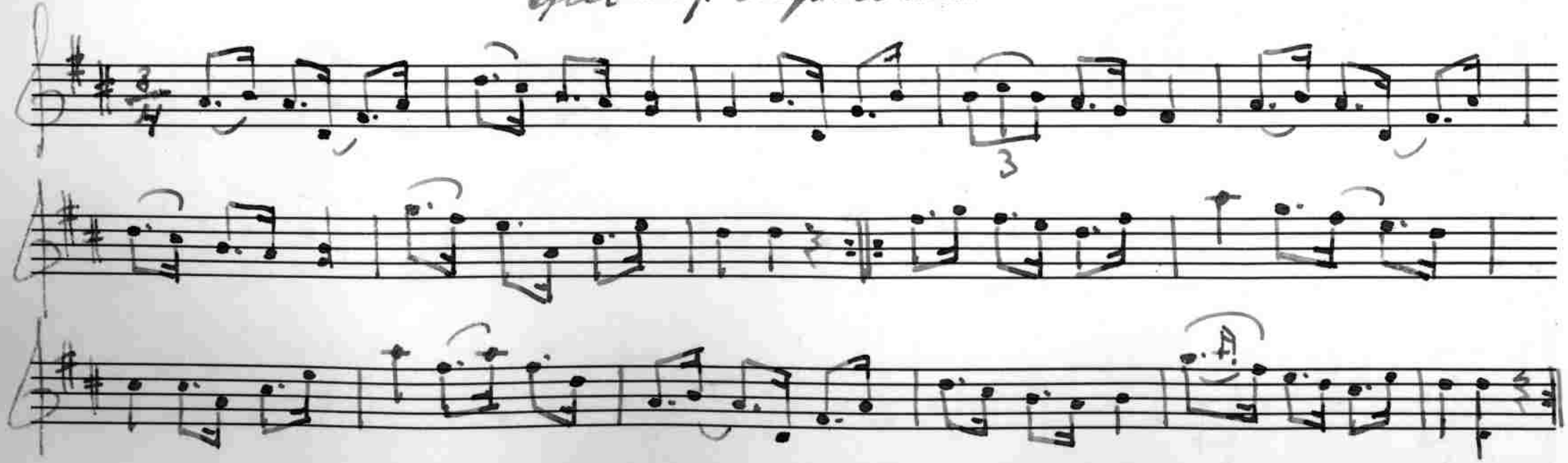

391 Polska

efter Aug. Engström

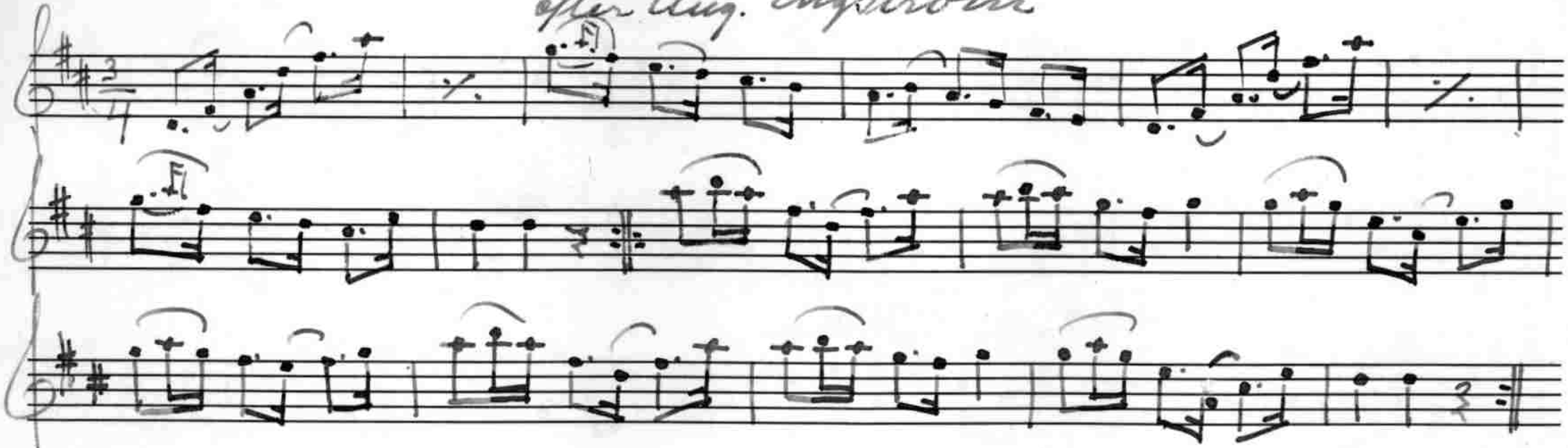

322 Polska

efter Aug. Engström

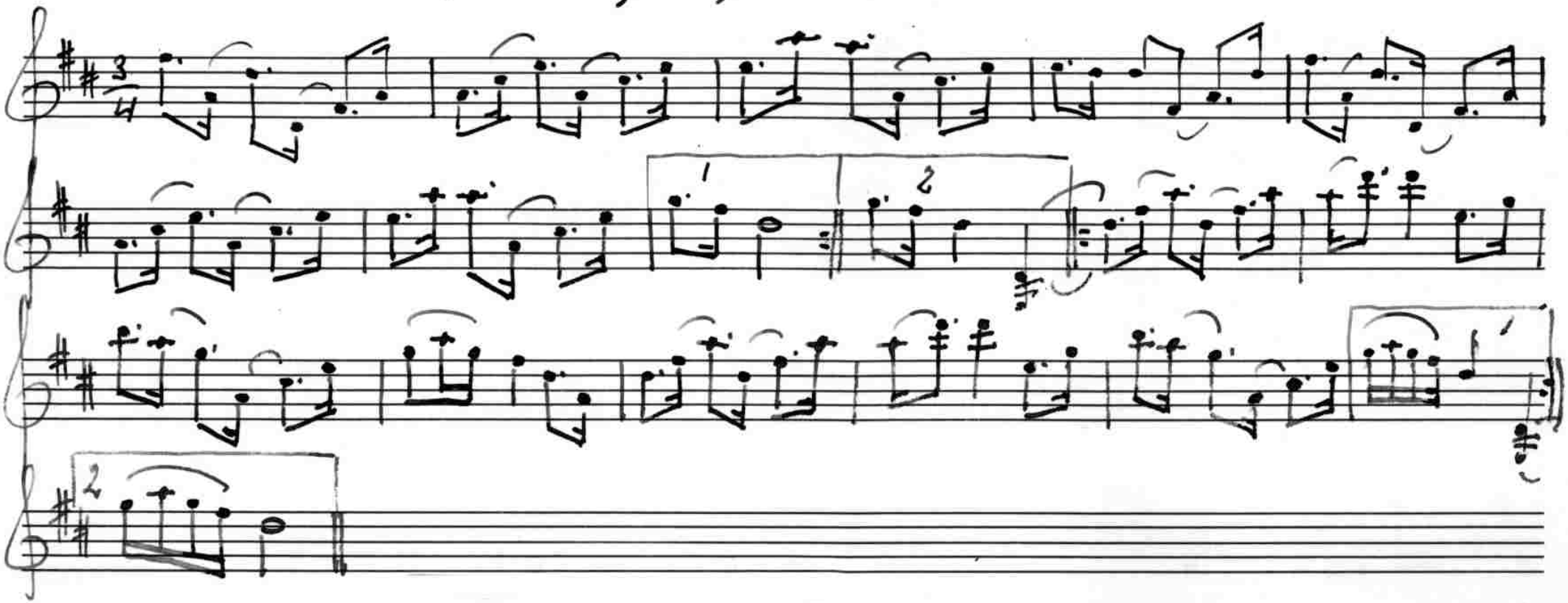

323 Vals

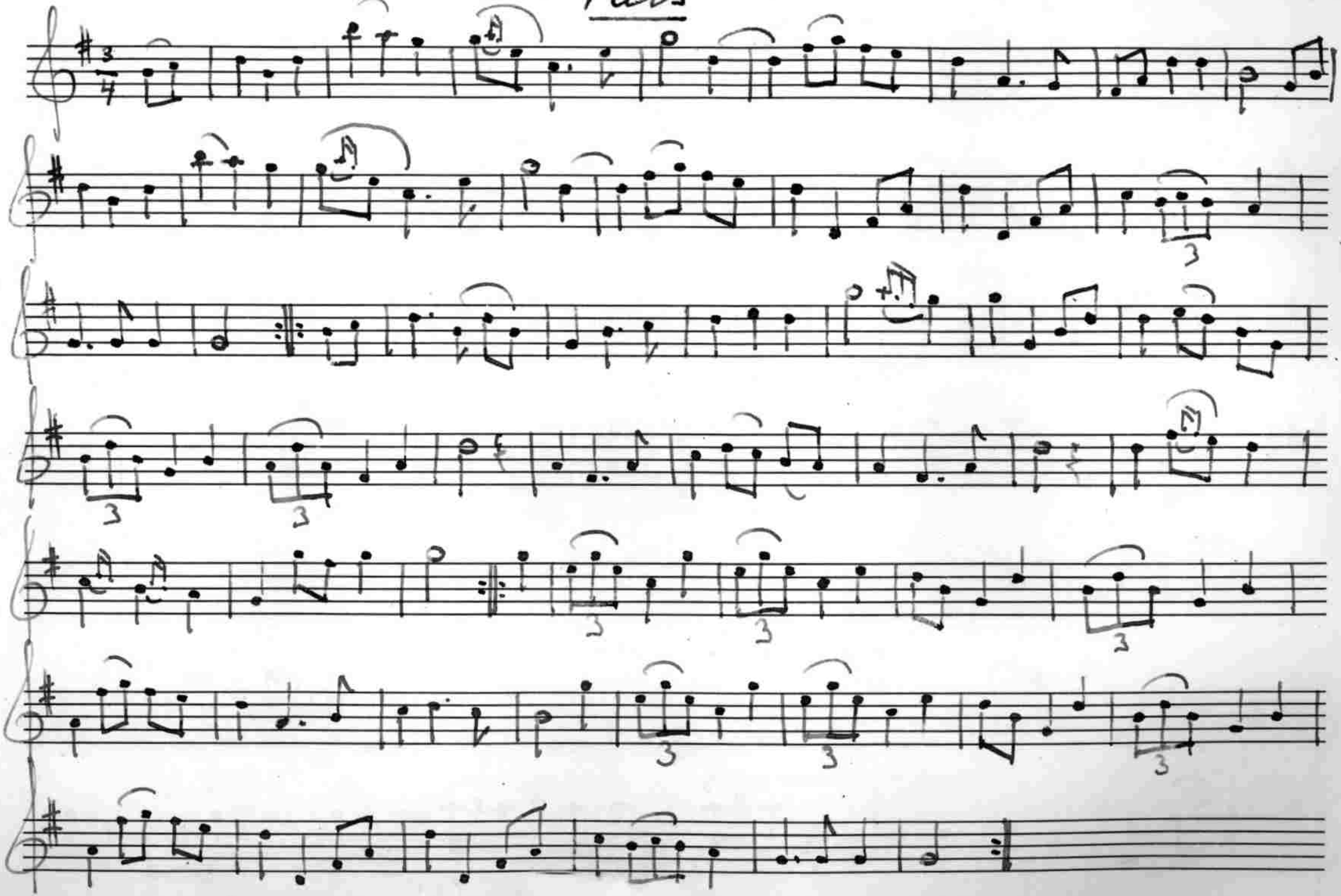

324 Polska

after Engström

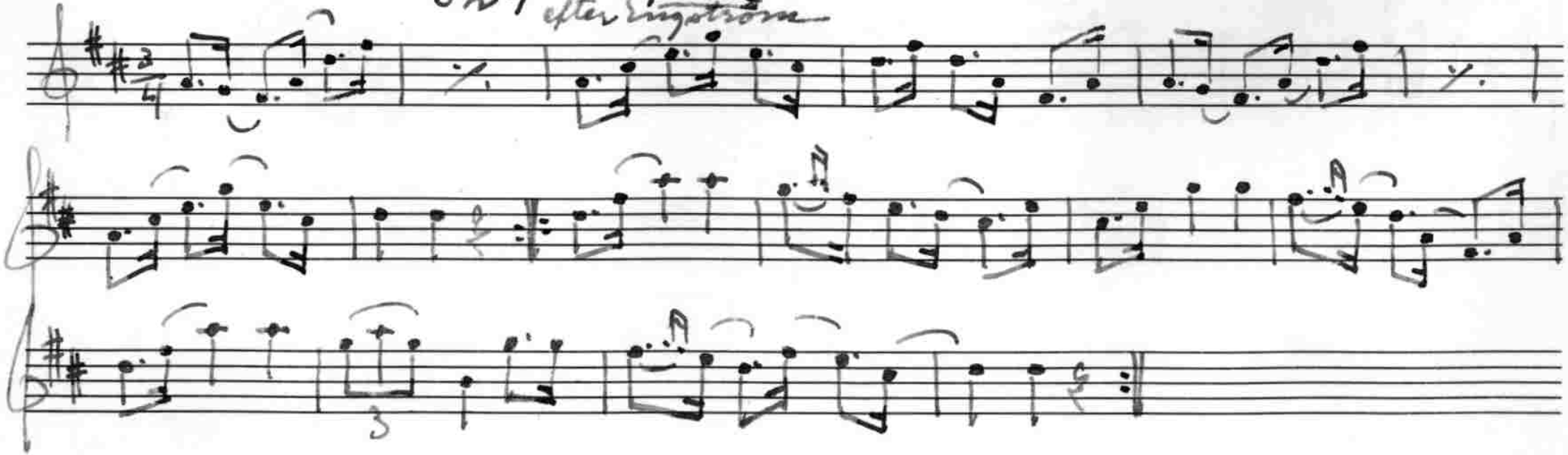

Karl Vilhelm Lindblom

Sågbacken, Taxinge.

Karl Vilhelm Lindblom i Sågbacken, Taxinge, är, liksom Ahlgren, från Kärnbo socken där han är född IO/I2 I877. Han har ibland även spelat tillsammans med Ahlgren och har en del melodier gemensamma med denne. Men hanhar på egen hand lärt sig spela och började därmed på en av honom själv förfärdigad fiol då han var sexton år. Några av de melodier Lindblom spelar härstamma från en skomakare Lindqvist från Åker.

Lindblom har förut spelat mycket på bröllop, såväl i Kärnbo och Taxinge som i Turinge, Åker, Gorsinge m.fl. socknar.

325 Polska

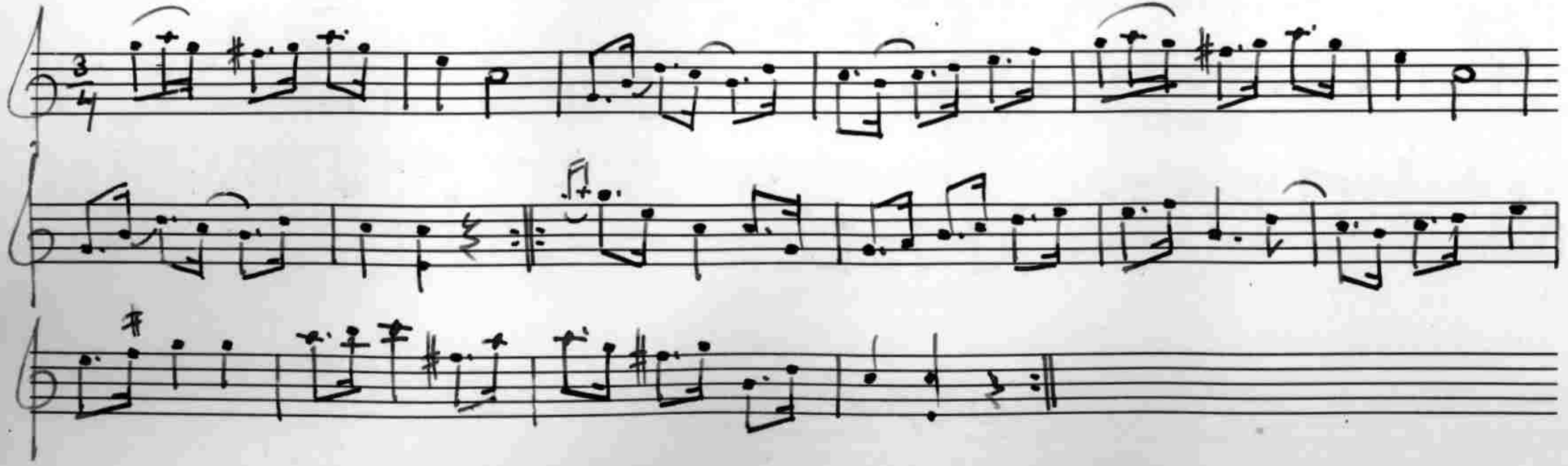

326 Polska

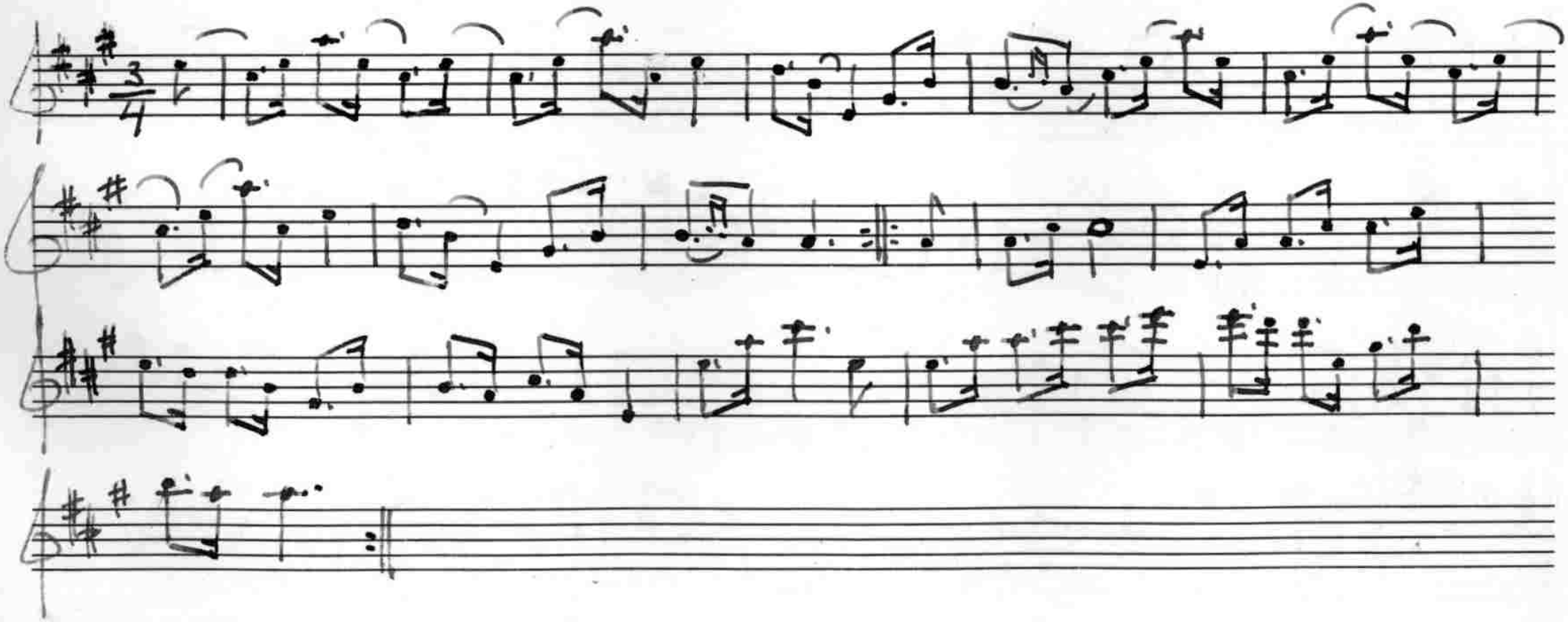

Efter en spelman vid namn Vickman. Lindblom lärde polskan som barn.

327 Vals

efter Lindqvist

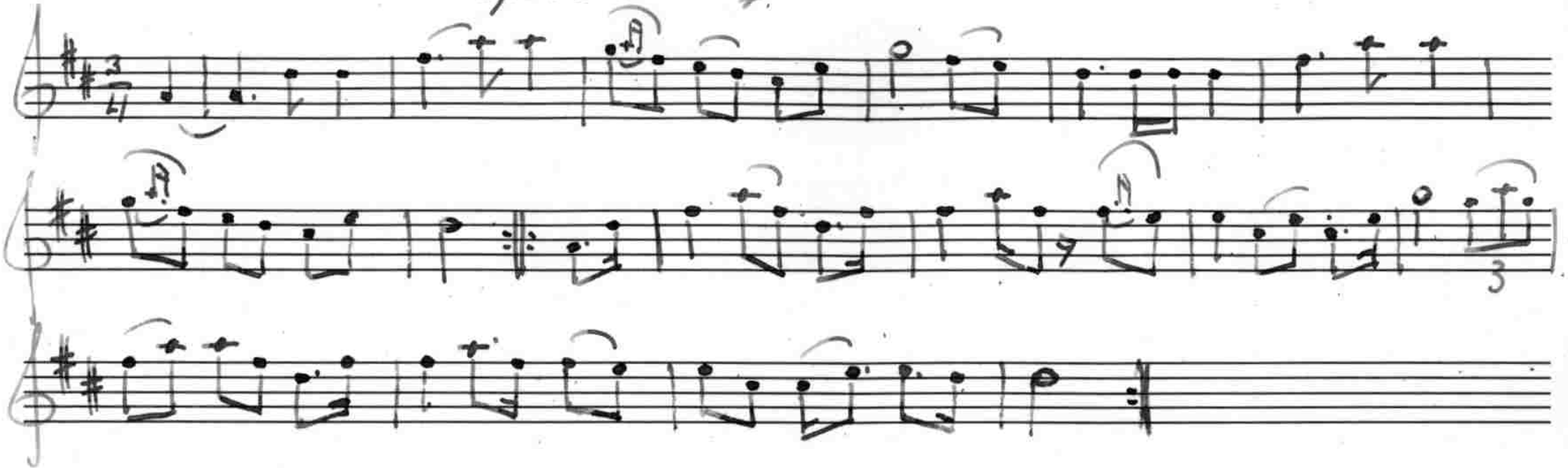

398 Valse

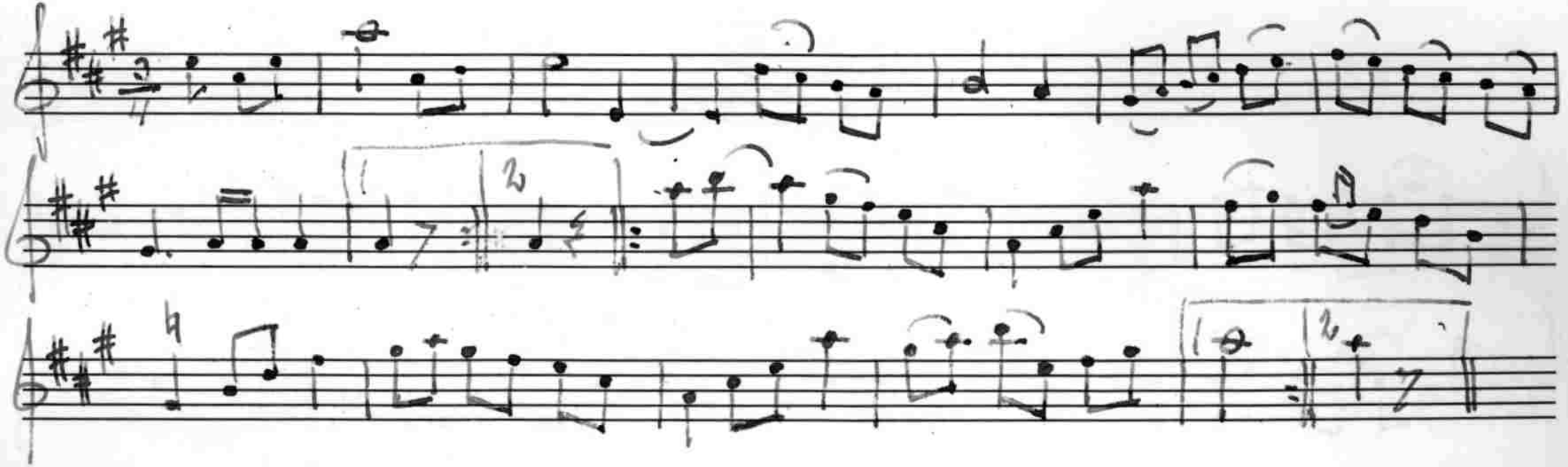

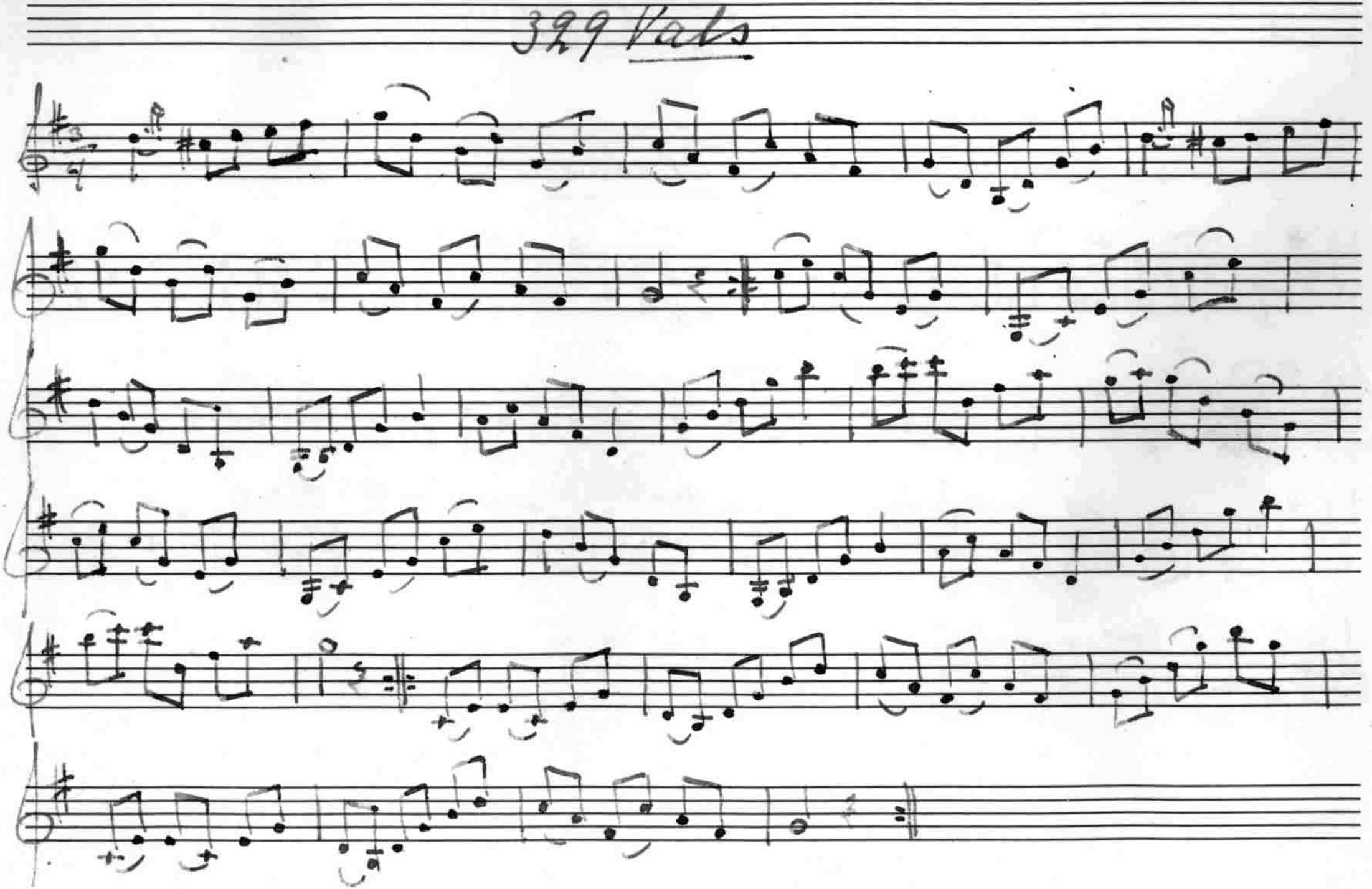
329 Vals

330 Polska

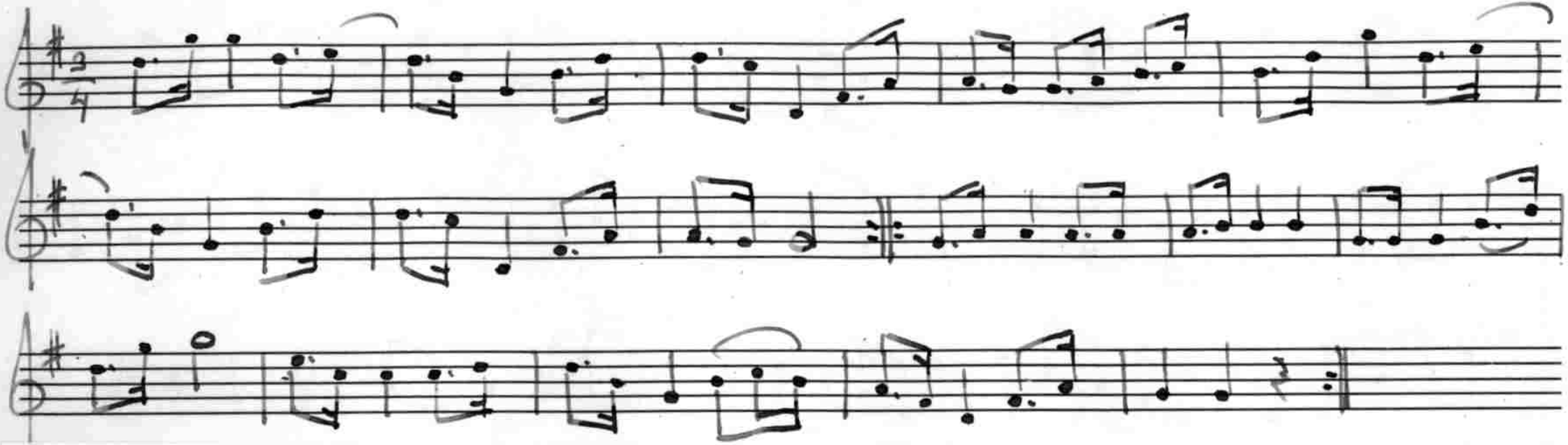

Lindblom har polskan efter en spelman Karl Karlsson, vilken var statdräng vid Gripsholms ladugård.

Karl Lönnborg.

Fridhem, Vallby.

Snickaremästaren Karl Lönnborg i Fridhem, Vallby, är från Ludgo och född 5/2 1859. När han var fjorton år, började han spela fiol och lärde en del melodier av den förut omtalade färgaren Vahlström i Gryt, vilken var en god spelman och därtill något notkunnig. Lönnborg började också spela efter noter, men upphörde snart därmed. Han har en stor repertoar, av vilken största delen förut är känd och upptecknad.

En son och en sonson spelar fiol.

33/ Vals

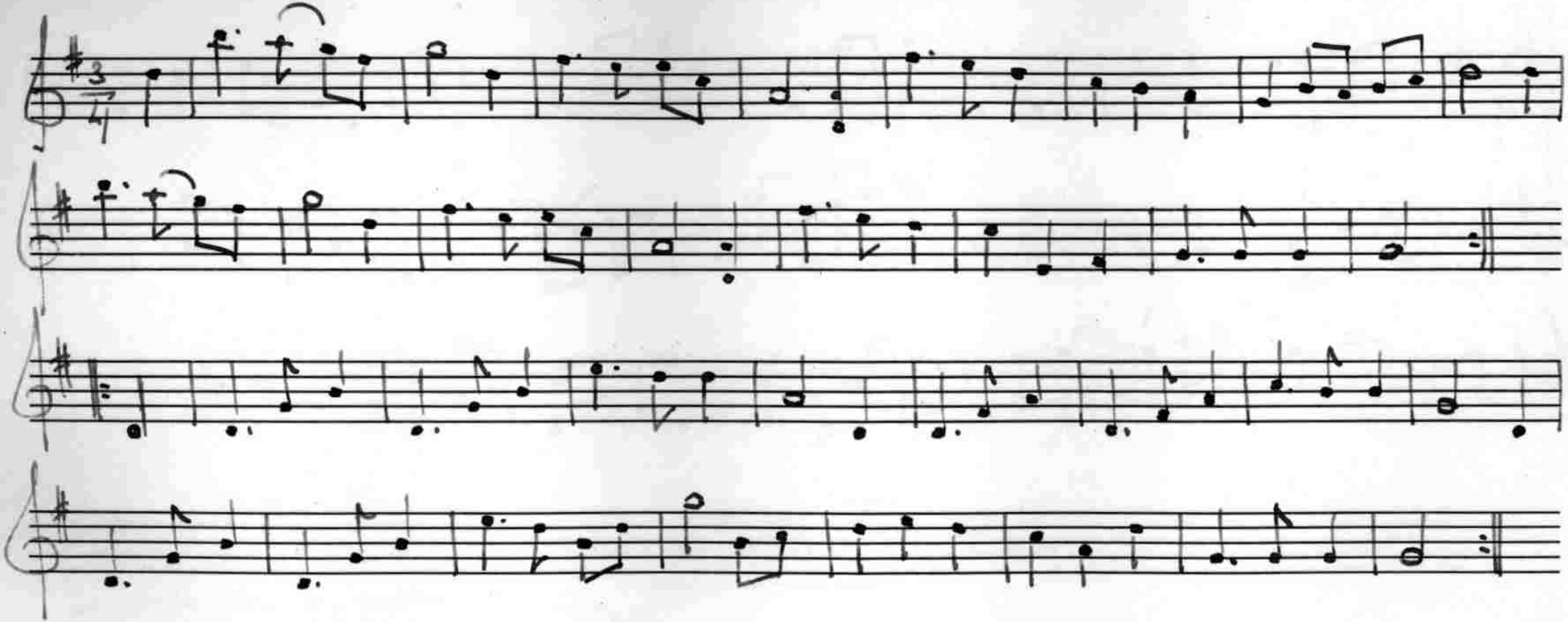

332 Polska

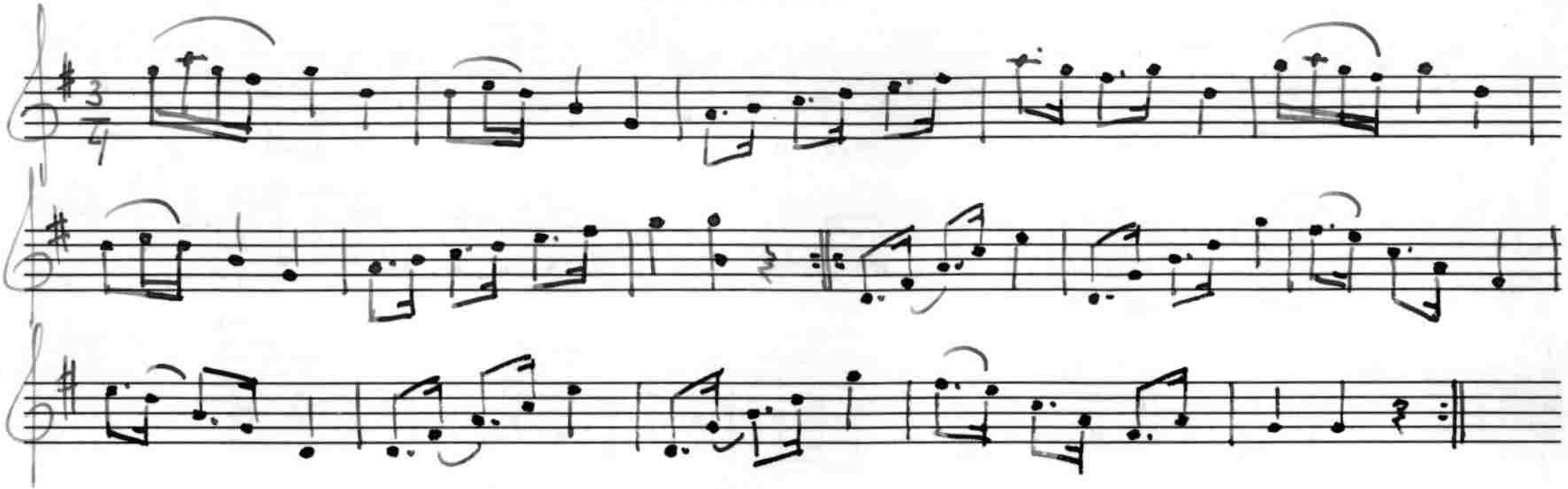

333 Polska

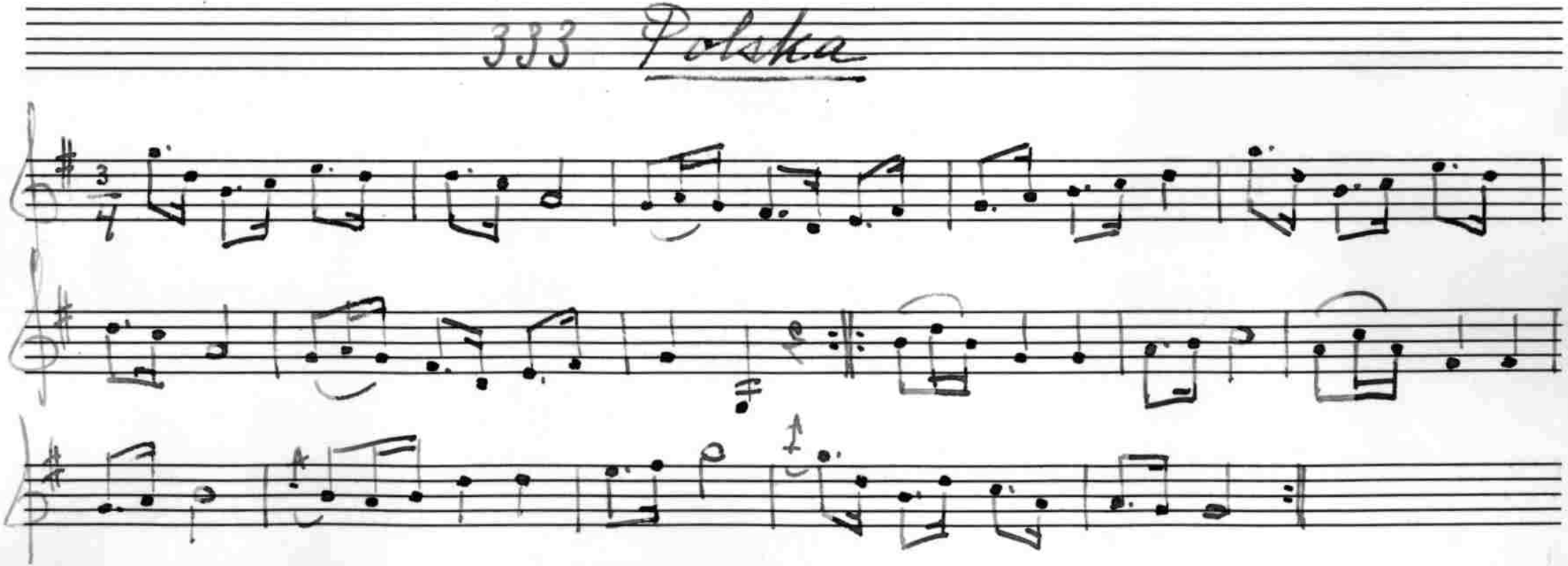

334 Polska

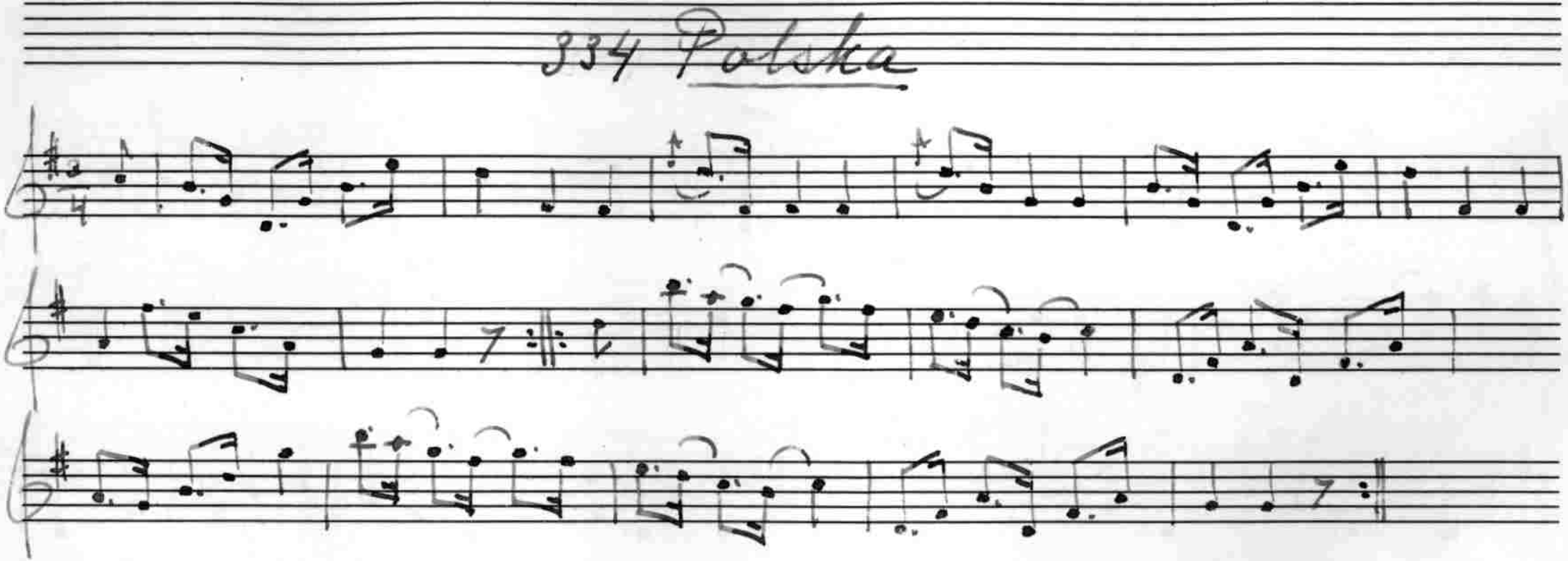

335 Polska

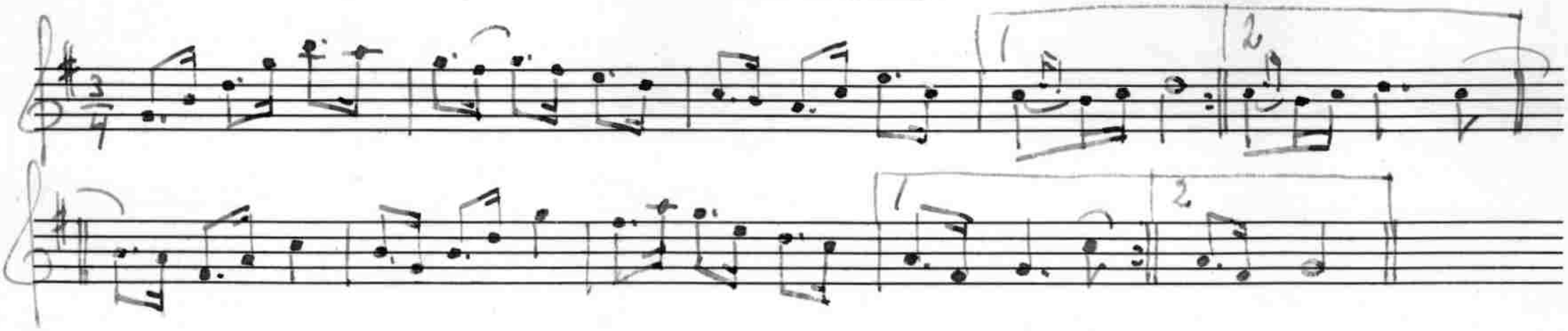

336 Vals

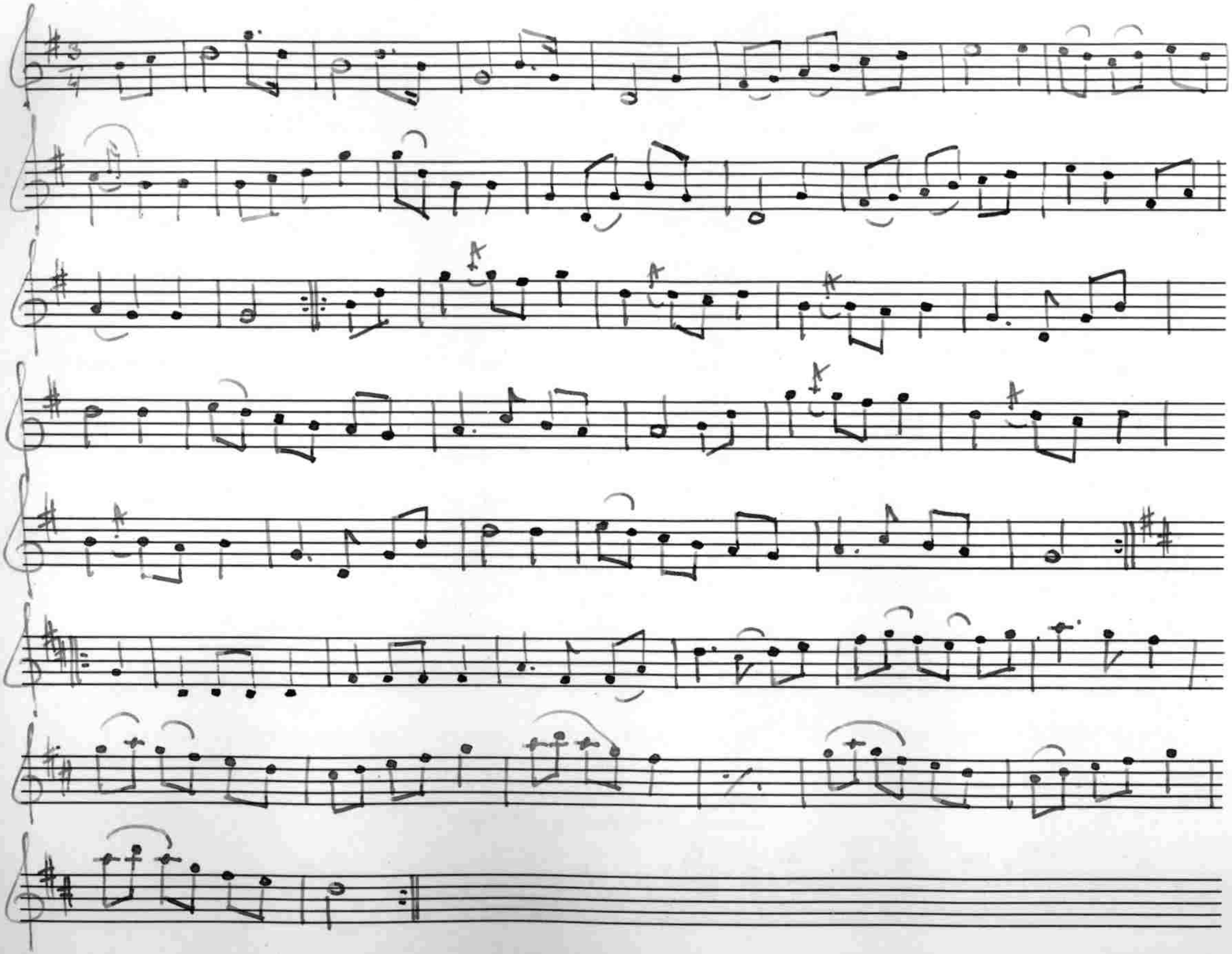

Karl Hjalmar Andersson

Backgården, Mora, Jäder.

Karl Hjalmar Andersson är skåning till börden men född i Husby i Jäders socken 1876. Fadern, Jöns Andersson från Allerum i Skåne, spelade något fiol, och från honom torde sonen ha ärvt sina musikaliska anlag. Sin första fiol gjorde han av en brädlapp - han var då nio år - och då han var tolv, spelade han på sitt första bröllop. Hans läromästare i fiolspelet var Gustaf Larsson i Barva, död på Kjula ålderdomshem och elev av Daniel Öhlander.

En av de mera framstående bland de äldre spelmännen i Jäder var, enligt Hjalmar Andersson, dennes svärfader, Karl Andersson. Han var född i Husby socken och var i sin ungdom så anlitad som spelman, att han för sina sparade spelmanspengar kunde köpa sig ett torp. Han flyttade år 1886 till Backgården i Mora och kom då i förbindelse med Alfred Andersson i Bränne och Alfred Jonsson i Jäders by, med vilka han ofta spelade tillsamman.

Hjalmar Andersson har liksom svärfadern varit mycket efterfrågad som spelman och har bl.a. i trettio år utfört musiken vid midsommardansen i Mora.

337 Polska

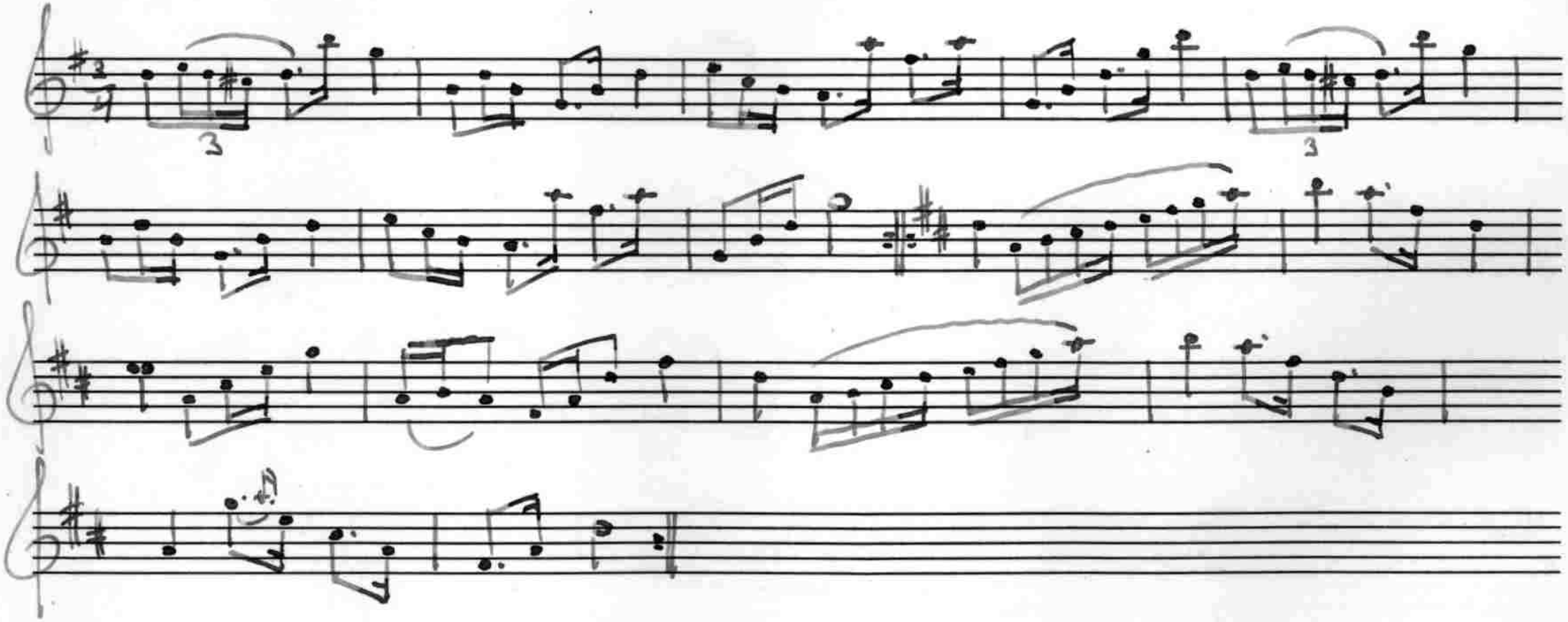

Andersson har en gång hört polskan på Ängsön.

338 Polska

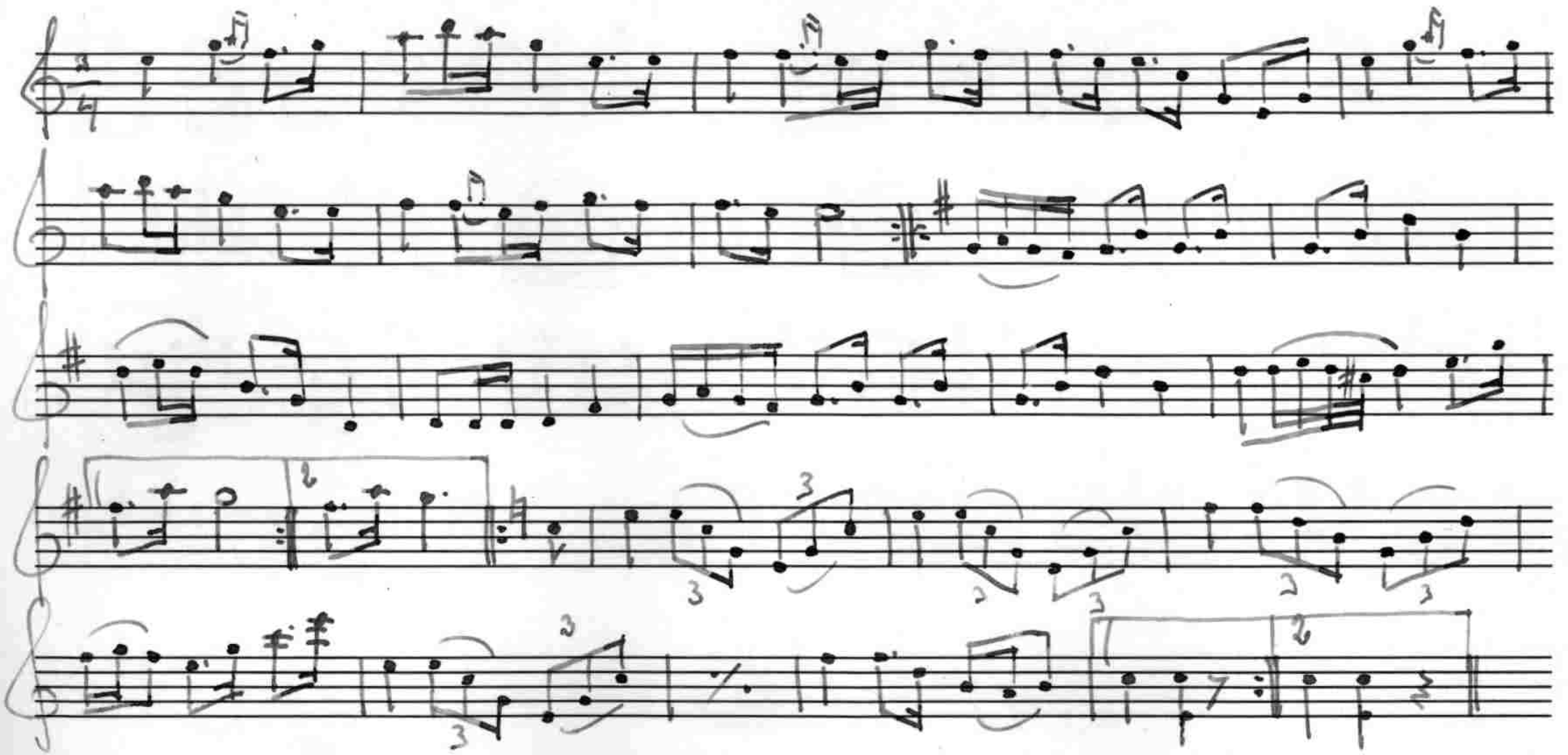

Andersson har lärt polskan då han en tid vistades i Stockholm. Hans hyresvärd, som hette Vahlman, spelade den.

339 Vals

after Vahlman

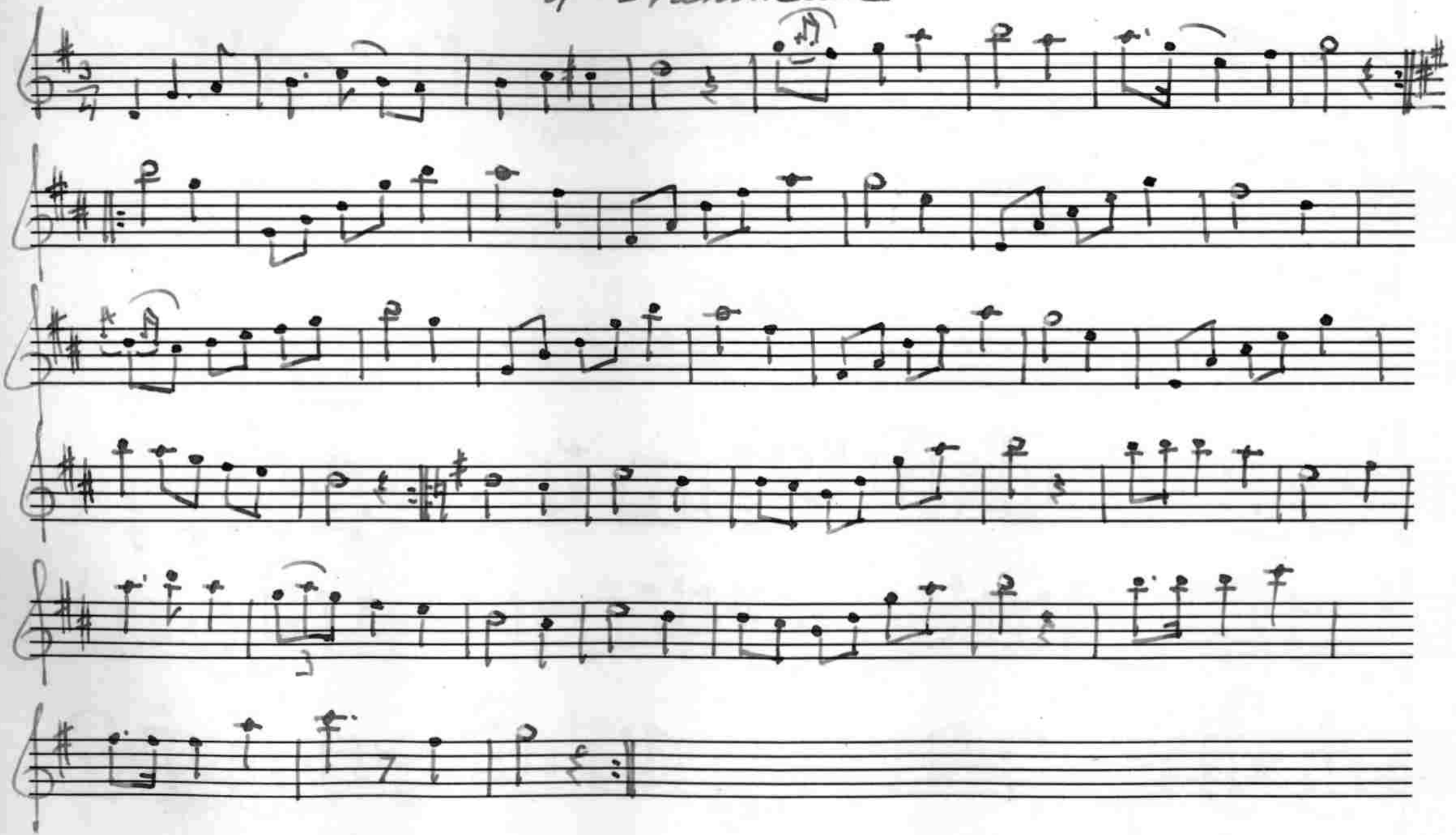

340 Polska

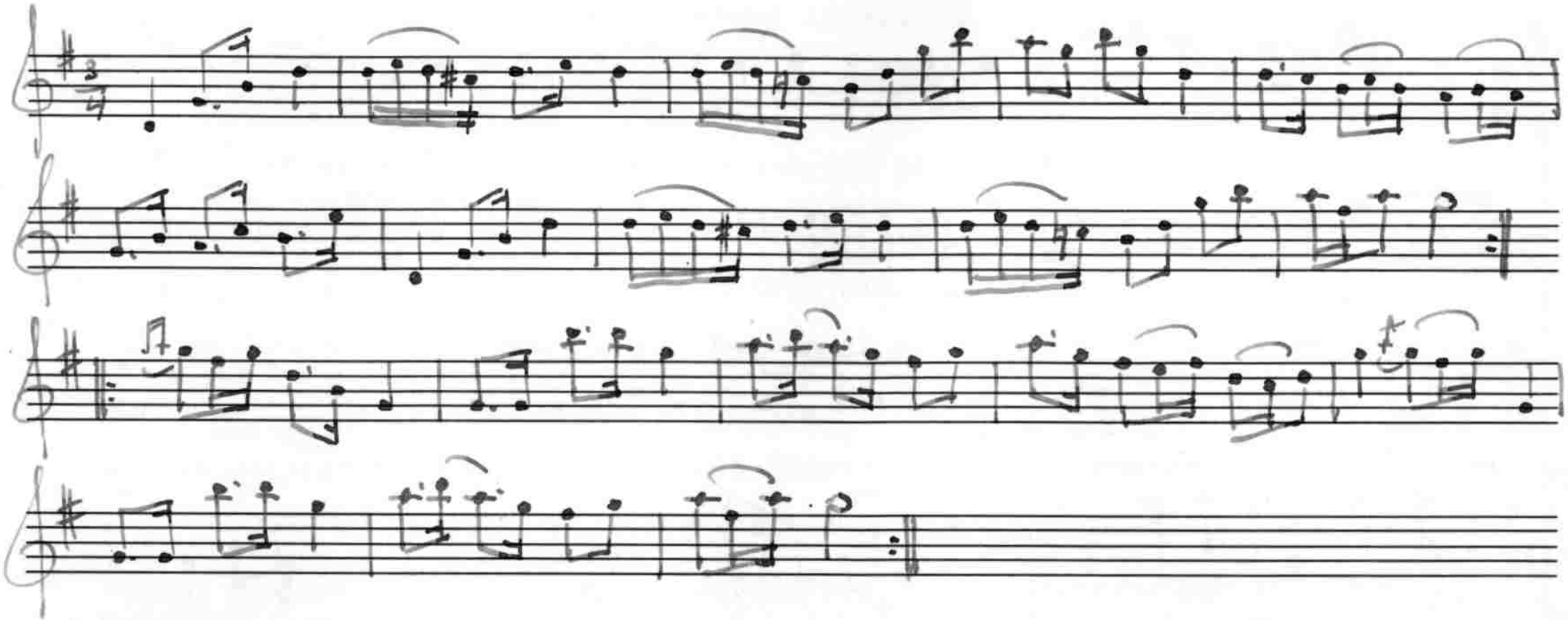

341 Polska

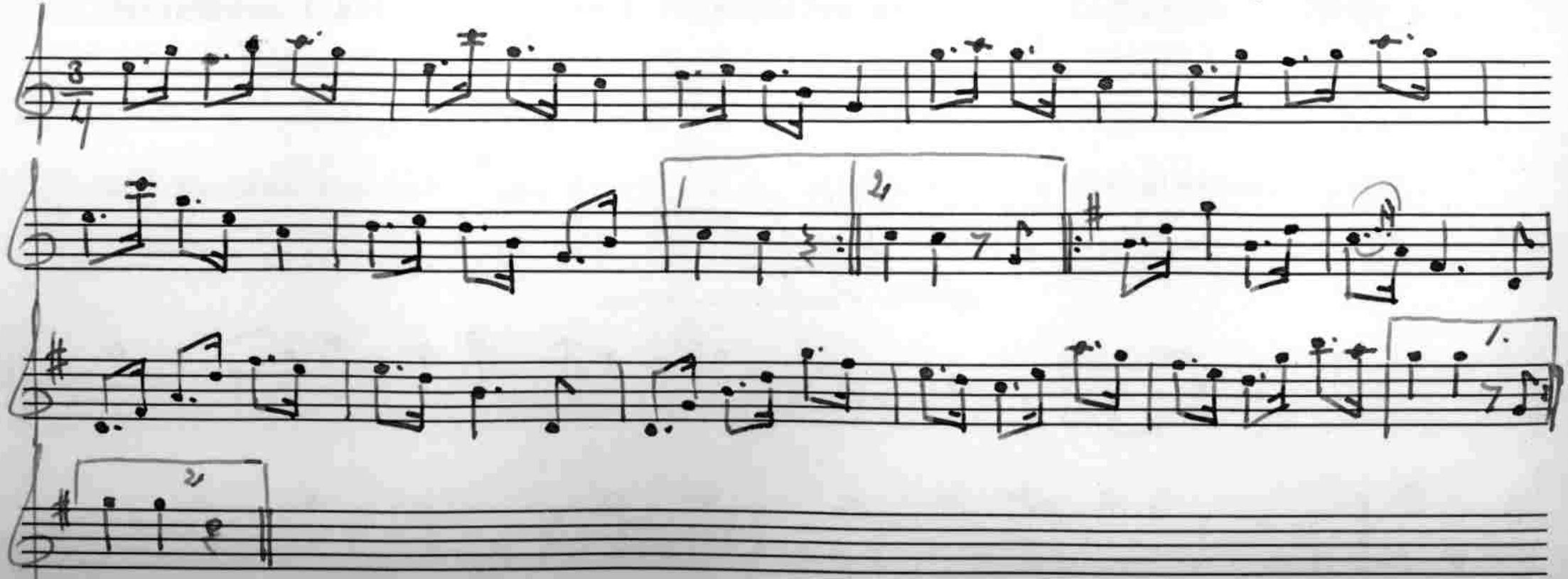

349. Polska

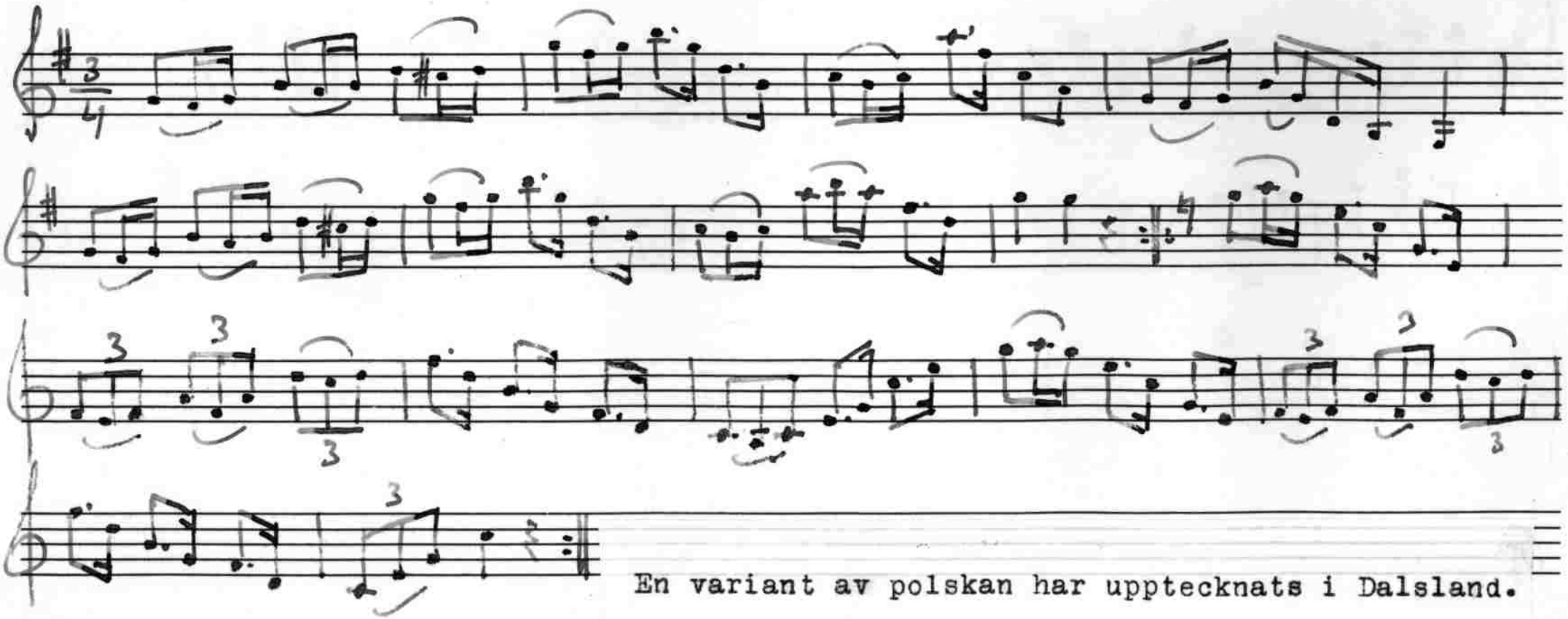

En variant av polskan har upptecknats i Dalsland.

Jfr Svenska Låtar, Dalsland n:r 167.

343 Polska

efter Öhlander

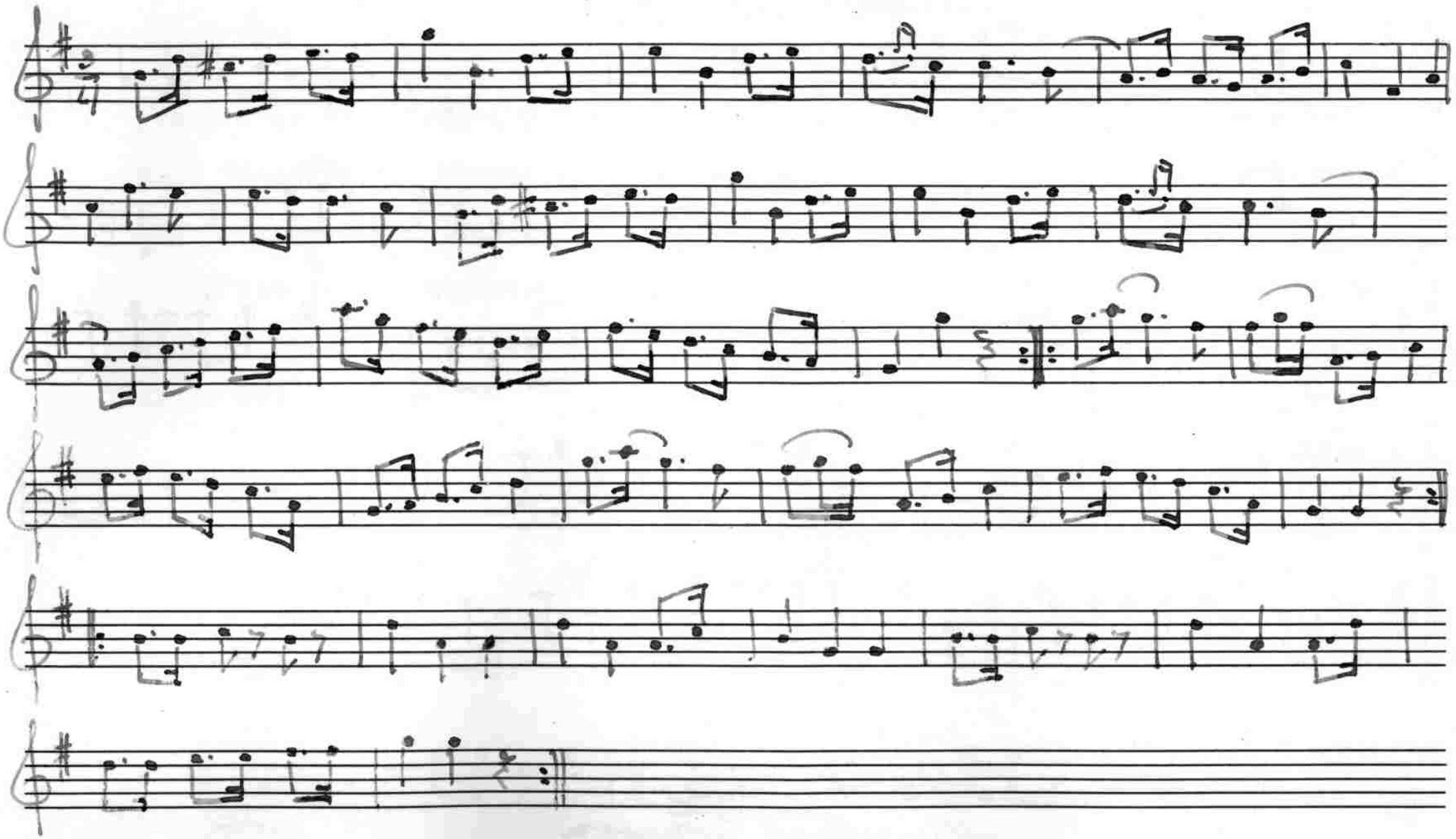

Melodien är en typisk mazurka.

344 Polkett

efter Gustaf Larsson

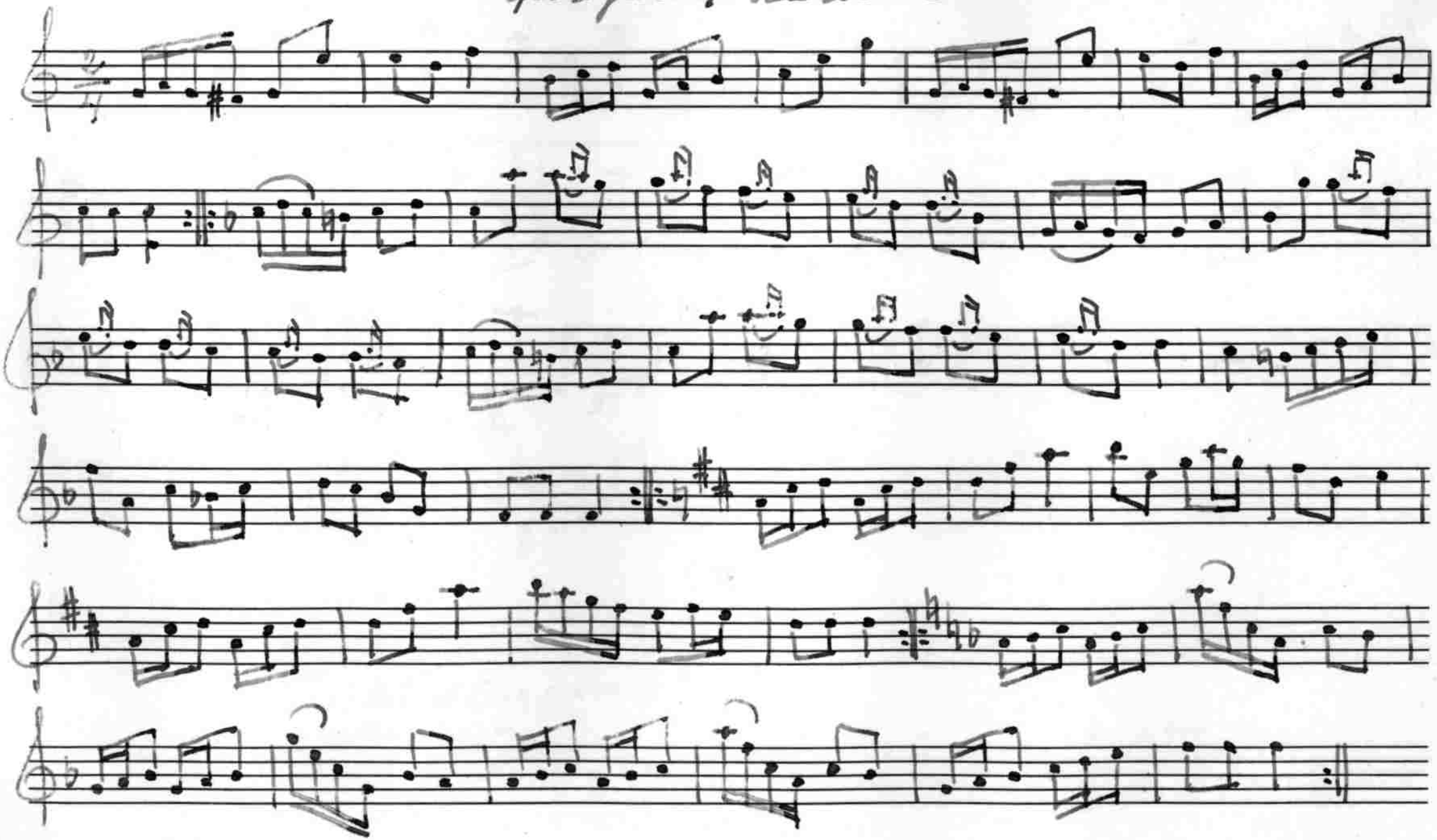

345 Vals

Ster Vahlman

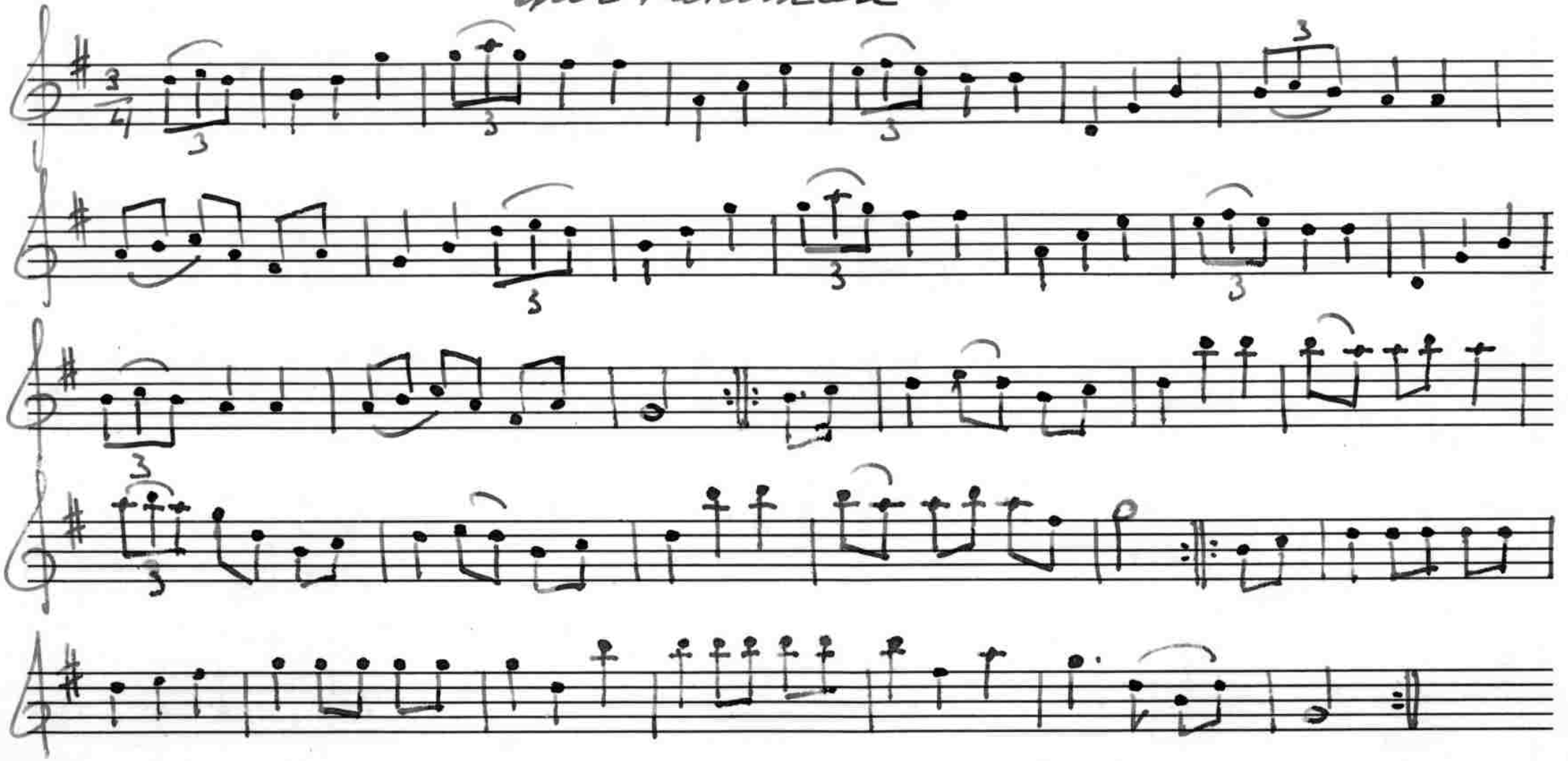

346 Polska
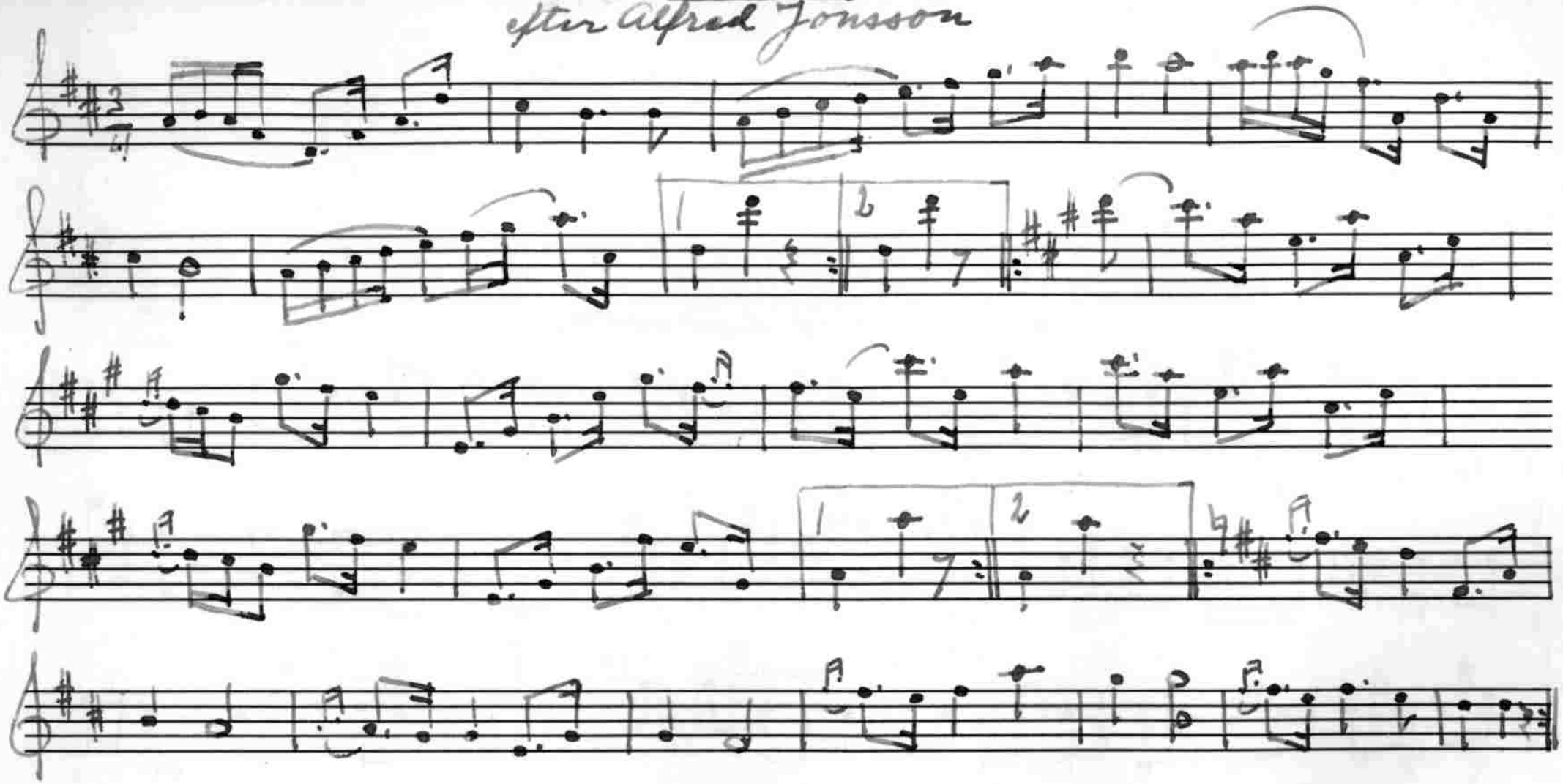
efter Alfred Jonsson